

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 4-basábos petit sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 10 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, február 12.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A vízvezeték megváltása.**
- Aradváros közgyűlése.**
- A magyar delegációból.**
- Lesz-e mozgósítás?**
- Aradváros szabályozási terve.**
- Kétezer orosz japán fogásiban.**
- A hegyaljai motoros költségvetése.**
- Sikkasztással vádolt közjegyző.**
- Volt képviselő a börtönben.**
- Tárgyalás után — lövöldözés.**
- Váltóhamisító aradi vasutas.**
- A jótékony nőegylet estélye.**
- A vízvezeték házi kezelésben.**
- Tárca: A hittérítő. Irta: Pierre Lotti.**
- Regény-Csarnok: Az Antikrisztus csodái.**
- Irta: Lagerlöf Zelma.

A vízvezeték megváltása.

Arad, február 11.

— Soha és sehol olyan drága és rossz vizet nem ittam még, mint Aradon.

Ezeket a szavakat mondotta a város közigazgatási bizottságának minap tartott ülésén egy bizottsági tag, akiről jogunk van feltenni, hogy ivott már sok helyütt vizet, s főleg, hogy ivott vízvezeteki vizet. El kell hinnünk neki, hogy eddig Aradon itta a legrosszabb vizet.

Azt azonban, hogy az aradi víz a legdrágább, nem szükséges hallanunk, azt alaposan megérzi a zsebünk. Maholnap ott tartunk, hogy kénytelenek leszünk a drága és rossz vízvezeteki víz helyett a csaknem hasonló áru, de mindenesetre jobb ásványvizet inni.

Mindezeket azért véltük szükségesnek elmondani, mert Aradváros törvényhatóságának ma tartott közgyűlésén *Varjassy Lajos* helyettes polgármester a vízvezeteki mű megváltásáról tett olyan fontos és örvendetes kijelentéseket, a melyek, míg egyrészt a vízvezeték számláját fizető polgárságot fogják megörvendeztetni, másrészt e lapot is közelről érdeklik. Némi büszkeséggel merjük ugyanis állítani, hogy a vízvezeték megváltásának gondolata ugyszólván a mi lapunk hasábjairól indult ki. Hogy ez az eszme, melyet mi csecsemő korától kezdve meleg szeretettel ápolgattunk, immár nagykorúvá, éretté lett, arról tanuskodik nemcsak *Varjassy Lajos*nak a közgyűlés színe előtt ma mondott beszéde, hanem az a lelkesedés is, melylyel a közgyűlés a vízvezeték megváltásának eszméjét egyhangulag magáévá tette.

Amíg azonban elérkeztünk ehhez a ponthoz, sokat kellett tapasztalnunk. Látunk kellett első sorban azt, hogy más városokban, amelyek a vízvezeték házi kezelésbe vették át, soha semmiféle vízvezeteki mizeriáknak nyoma nincs. Mi már torkig vagyunk a mizeriákkal. Látunk kellett továbbá, hogy a vízvezeteki vállalat jótékonyt, kegyet akar velünk gyakorolni, amikor szerződésbeli kötelezettségének eleget téve, a víz árát nagy kegyesen leszállította. Ilyen vállveregetést azok a városok, melyek házilag kezelik a vízvezetéküket, sohasem raknak zsebre.

Most, hogy a vízvezeteki vállalat gondolt merészet és nagyot, s a szennyvizcsatorna kiterjesztése ellenében a vízvezeteki víz árának leszállítását újból kilátásba helyezte, a város vezetőségében felmerült a gondolat, hogy a szipolyként ránk tapadó pénzemberek chikane-jaival szemben a gordiuszi csomót alaposan megoldó lépést kell tenni. Ez a lépés: a vízvezeték megváltása. Törvényben gyökerező jogunk, hogy a vállalatnak adott koncesszió lejártával a város a saját kezelésébe válthatja át a vízvezeteki művet. Nos, konstatáljuk, hogy ma ehhez megtörtént az első komoly lépés.

Varjassy Lajos a közgyűlésen a tanács javaslatként előadta, hogy a szennyvizcsatorna kiterjesztése fejében ígért vízár-leszállítást engedménynek nem tekintik, a kérelmet a napirendről levenni kéri, s e helyett arra kéri a törvényhatóságot, hogy a tanácsot a vízvezeteki vállalat megváltására vonatkozó *előmunkálatok megkötésére* utasítsa.

Az első lépés erélyes és határozott, s ha még felemlítjük, hogy a közgyűlésenél az elvi kijelentésnél nem maradt meg, hanem a vízvezeteki mű jóvedelmének, a vállalat könyveinek üzemzerű és könyvszerű megvizsgálására szondirozó bizottságot küldött ki, beteljesültnek tekinthetjük azon reményünket, hogy mihamarább jobb és olcsóbb vizet fogunk inni az eddiginél.

A hittérítő.

Irta: Pierre Lotti.

Messze, nagyon messze voltunk, a Keletnek legszélső sárga földjén. Hetek óta folyt már a háboruszkodás és nehézkes páncélhajónk szaladt a szomorú idő alatt ott vesztegelt egy kis öbölcskőben.

Csupa rizsföld vette körül az öblöt, csupa bányos rizsföld; kissé távolabb pedig hegyek vonultak körben, oly zöld hegyek, a melyeket másutt nem lát az ember. Mi azonban alig érintkezünk a száraz földdel. A falvak és erdők lakói nem igen mozdultak ki hazulról, mert vagy nem bíztak bennünk, vagy pedig ellenséges érzelmeket tápláltak irányunkban. Pikkasztó, elviselhetetlen hőség nehezdedt reánk, mindig komor és szürke volt a menyboltozat és az égnek kék színét állandóan ólomfelhők takarták el szemünk elől.

Egy reggel én a fedélzeten voltunk. Az inspekción kormányos hozzám jött és mondá:

— Kapitány, egy sampang evez felénk a szárazföldről, úgy látszik, hozzánk iparkodik.

— Ah, és ki van benne?

A kormányos újra szeméhez illesztette a távcsövet, hallgatott egy darabig, azután olyan hangon szólalt meg, mint a ki nem biztos a dolgában:

— Van benne valaki... olyan... olyan kínai bonc-féle ember, vagy mi. Magánosan ül a csónak orrában.

A sampang sietség nélkül, nesztelenül közeledett a lomha, olajszerű meleg vízben. — Egy sárga képű, fekete ruhás fiatal leány állva evezett benne és így hozta felénk a különös látogatót. Az ülő alak úgy volt ugyan öltözködve és fésülködve, mint a boncok szoktak lenni itt Annamban, sőt még nagy kerek üvegi pápaszemet is viselt, de azért szakállja is volt neki és arca meglepően különbözött a rendes ázsiai arcoktól.

Feljött a fedélzetre, köszöntött és franciául, de félénk, nyomot hangon szólalt meg!

— Hittérítő vagyok — mondá. — Lotharingia a szülőházam, de már több mint harminc esztendeje itt lakom a falucskában, innen hat óra járásnyira; a faluban minden ember keresztény lett... A hajó parancsnokával szeretnék beszélni, segítséget kérek tőle. A fölkelők már régebben is fenyegettek bennünket, most egészen a közelünkben vannak. Bizonyos, hogy istenfélő nyájamat mind le fogják mészárolni, ha csak nagyon gyorsan nem kapunk segítséget.

Sajnos, a hajó parancsnokának nem engedte a kötelessége, hogy megadja a segítséget. Minden fegyveres emberünket elvitték már más vidékre, fegyver is alig volt a hajónkon; épen csak aunyi matrózunk volt e pillanatban, a mennyit a hajó őrzése okvetlen megkivánt. Bizony nem tehetünk semmit ezért az „istenfélő nyáj”-ért és már csak át kellett engednünk őket a szomorú sorsuknak.

E közben dél lett és a mindennapos tik-

kasztó hőség elérte a tetőpontját, megállítván az életet mindenekben.

A fiatal leány a kicsinyke sampanggal vízszatért a szárazföldre és az egészségtelen zöld növényzet között eltűnt szem elől. A hittérítő — persze nálunk maradt a fedélzeten. Csöndesen viselte magát, egy szóval sem panaszkodott és nem is tett szemrehányást, hogy nem kapta meg a segítséget.

Megosztotta velünk az ebédünket, de az étkezés alatt is csöndes hallgatag volt. Anynyira annamita lett már, hogy semmiről sem lehetett beszélni vele. Csak akkor elevedett fel valamelyest, mikor a fekete kávéhoz cigarettát hoztak; egy kevéske francia dohányt kért, hogy a pipáját megtömhesse. Ilyen élvezetben, ugymond, husz esztendő óta nem volt része. Azután mentette magát, hogy elfáradt a hosszú uttól és lehevert a ke-revetre.

Már most elgondoltuk, hogy mindenesetre hónapokon át velünk lesz vendégünk, a kitért az ég küldött hozzánk! Velünk lesz mindaddig, a míg csak megint visszaadhatjuk az igazi hazájának. A parancsnok határozatát egyik tisztársunk adta neki tudtul és megvallom, bizony nem valami tulságos lelkesedés volt a hangjában, mikor így szólott hozzám:

— Atyám, egy szobácskát rendeztek be a számára. Természetesen ön már most a mi emberünk, a míg biztos helyre nem vihetjük.

A hittérítő, mintha nem értette volna meg a dolgot.

Aradváros közgyűlése.

(Második nap.)

— Az Aradi Lőszöngy tudósítójától. —

Arad, február 11.

A város törvényhatósága ma délután folytatta a tegnapi abbamaradt közgyűlést, s egyúttal be is fejezte. A tárgyalás alá került ügyek közül a kevésbé fontosokról az alábbiakban számolunk be, míg a vízvezeték megváltása ügyéről, mely hosszabb vitatkozást kellett, lapunk más helyén referálunk.

(Hozzászólás a jegyzőkönyvhöz.)

A ma délutáni közgyűlés a tegnapi gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésével vette kezdetét.

A polgármester feltette a kérdést, hogy van-e valakinek megjegyezni valója. Akadt olyan is, — természetesen Steiner Jakab. A motoros ügyében felvett jegyzőkönyvre volt valami észrevétele.

Azzal kezdte, hogy tegnap a közgyűlésen kijelentette az egyik érdekelt, hogy a vasút nem 100.000, hanem csak 50.000 korona hozzájárulást kér. Ennek nem látja nyomát a jegyzőkönyvben. Pedig ennek benne kell lennie, mert különben feledésbe merül a módosított kérelem.

Institoris Kálmán polgármester: A kérelmet nem Schwarz Jenő, hanem Péterffy Antal írta alá s így csakis az utóbbinak van joga a kérelmet módosítani. Schwarz Jenő felszólalása csak indítvány, mely azonban a motoros társaságra nem kötelező.

Steiner Jakab: Jól van, hát akkor legalább zárjelbe tegyék oda, hogy 50000 korona. (Derűtség.)

Természetes, hogy így se lehetett eleget tenni Steiner Jakab kívánságának.

(A templomépítő bizottság.)

Ezután Mülek Lajosnak az az indítványa következett, hogy a templomépítési bizottságot egészítsék ki huszont tagra és ez a bizottság állítson össze egy 400—500 tagu nagybizottságot, mely kezébe vegye az új katolikus templom érdekében kifejtendő propagandát.

A közgyűlés az indítványt elfogadta és a bizottságba a következő tizenkét új tagot küldte ki: Andrányi Károly, Berán Antal, Barabás Béla dr., Dobiaschy József, Kiss Ferenc, Marschall Lajos dr., Müller Károly, Millig József, Frick József, Maresch Gyula, Péterffy Antal és Tedeschy Viktor.

(A Weitzer-ügy.)

Majd ismét a Weitzer ügy került szónyegre, mely nemcsak hogy hova tovább tengeri ki-

gyója lesz Arad városának, de a bizottságzás, tanakodás, gyűlésezés miatt kezd elveszteni az érdekességét azok előtt, a kik ennek a rendkívül komplikált magánjogi kérdésnek minden fázisát nem tudják elég figyelemmel kíséreni.

Ma arról vitatkoztak csaknem egy órán keresztül, hogy miképpen biztosítsa magának a város legjobban az érdekeit a Steinhardt Mór dr. tb. főügyésznek adott ügyvédi megbízás körül? Müller Károly ugyanis megfeleltette a város törvényhatóságának azon határozatát, melylyel jóváhagyólag tudomásul vette, hogy a polgármester Steinhardt Mór dr. t. bizta meg a város képviselőivel. A felelősség ügyében a belügyminiszter már leküldte döntését, melyet a tanács ma jelentett be a közgyűlésnek. A miniszter helybenhagyta a közgyűlés határozatát s csupán azt kifogásolta, hogy a meghatalmazásban nagyon tágkörű jogok vannak a megbízott ügyvéd kezébe letéve. A mi pedig az ügyvédi honoráriumot illeti, arra nézve a miniszter a döntést magának tartotta fenn. A tanács ajánlja, hogy értesítsék a megbízott ügyvédet, hogy amely megszorításokat tett a miniszter az ügyvédi meghatalmazásban.

Müller Károly ezzel nem elégszik meg. Utasítani kéri a polgármestert, hogy vagy kérje vissza az eredeti megbízást és újat adjon, a melyben a miniszter által követelt megszorítások benne foglaltassanak, vagy pedig követeljen egy Steinhardtól, mint ennek gráci helyettesétől: **Hohenburg Károly** dr.-tól oly nyilatkozatot, melyben ezek magukat a korlátozó-soknak alávetik.

Mülek Lajos: A Weitzer-ügy hovatovább tengeri kígyó lesz. Felzavarta a jogászke-délyeket.

Boros Vida: Az nem baj!

Mülek Lajos: Helyesli Müller Károly álláspontját s azt indítványozza, hogy a belügyminiszter rendeletét adja ki a közgyűlés a jogügyi bizottságnak, mely ügyben aztán véleményes jelentést fog a közgyűlés elé terjeszteni.

Institoris Kálmán polgármester a mellett érvel, hogy elég, ha a két ügyvédet a belügyminiszter atározatáról egyszerűen értesítik.

Müller Károly ezzel szemben ragaszkodik előbbi álláspontjához.

Rosenberg Miksa dr.: Nem járul ahhoz hozzá, hogy a gráci megbízottól a város a megszorításokat magára nézve kötelezőnek elismerő nyilatkozatot kérjen.

Mülek Lajos dr. újból azt ajánlja, hogy az ügyet adják ki a jogügyi bizottságnak.

A közgyűlés Mülek Lajos indítványát fogadta el.

A Weitzer-ügy másik kérdése az volt, hogy vajjon a közalapítványi ügy-igazgatóság

kinai halállal fog kimulni. A hittérítő azonban rendíthetetlenül megmaradt az akarata mellett és szelíd méltatlankodással, de minden nagyhangu mondasok és minden harag nélkül így szólt:

— A nyájamat én terítettem meg. É-önök azt kívánják, hogy épen most hagyjam faképnél mikor a hitükért üldözik őket? De már engedjenek meg kérem, ök én nekem a gyermekeim! . . .

A napos tisztén némi megindultság volt látható, a mikor egyik csónakunkat a hittérítő számára vízre bocsátotta, hogy visszatérhessen a szárazföldre. Köréje gyűltünk mindnyájan és mindannyian kezetszorítottunk vele. O folyton egyforma nyugodt maradt és most ugyanazza a jelentéktelen néma emberré változott vissza, a ki azelőtt volt. Még csak egy levelet bízott re-ánk és kérte, hogy juttassuk egy elagott atyafia kezébe, a ki Lotharingiában él; azután elfogadott fölünk egy kevéske francia dohányt és utjára kelt.

Eközben mind jobban fogyott a napvilág. Soká ott maradtunk a fedélzeten és szóvalán csendben néztük, hogyan távolodik el tőlünk és hogyan lesz mindig kisebb és kisebb az árnyképe ennek az apostolnak, a ki a tenger mozdulatlan, langyos vizén nyugodt lassúsággal haladt a komor mártíromság felé.

A következő héten elvitorláztunk az öbölből, nem is tudom már, hogy hová; de az események jó hosszú ideig szünet nélkül ide oda bánytak vetettek bennünket. Hittérítőnkéről soha többé nem hallottunk semmit.

határozata szerint bevegyék-e a leltárba azokat az ingókat, amelyekre nézve Weitzer János özvegye tulajdoni igényt jelentett be? A tanács azt javasolta, hogy vegye tudomásul a közgyűlés ezt a határozatot.

Ezzel szemben **Institoris Kálmán** polgármester azt a különvéleményét terjeszti elő, hogy irjanak fel a miniszterhez aziránt, hogy az ingókat kihagyhassák a leltárból.

Péterffy Antal azt indítványozza, hogy ezt az ügyet is adják ki a jogügyi bizottságnak.

Rosenberg Miksa dr. ezzel szemben a polgármester indítványát pártolja, amit el is fogadtak.

(Közérdek, nem közérdek?)

Hat lényegtelen pont elfogadása után az aradi polgári takarékpénztár azon kérése került sorra, hogy a közgyűlés igazolja a Salacz Gyula-utca közérdekből történt me nyitását, mert különben nem adják meg az ott fekvő ingatlanoknak az állami adómentességet továbbá három évre. A tanács, annak hangsúlyozásával, hogy ez a községi adót nem érinti, a kérelem teljesítését javasolja.

Steiner Jakab: Tagadja, hogy a Salacz-utca közérdekből nyílt volna meg. Ha egy utcában házat építenek, azt a maguk, de nem a közérdekért teszik. (Derűtség. Zaj.) Kijelenti, hogy amennyire tudja, megmagyarázza az álláspontját, ha pedig nem tudja, akkor majd leül. (Zajos derűtség g.) A vásártéren, a hol ő lakik, nagy a sár. Magyarázza a vásártéri állapotokat.

Institoris Kálmán: Tessék a tárgynál maradni.

Steiner Jakab: Kérem, én nem hagyom megzavarni magam! Ha kell, estig is beszélek. (Zajos derűtség.) Én vagyok olyan hazafi, hogy nem hagyom megrövidíteni az államot. Igenis, vagyok olyan hazafi! (Derűtség.)

Mülek Lajos: Finánc! (Zajos derűtség.)

Steiner Jakab: Fejtegeti, hogy a míg a vásártéren sár van, addig ő nem ad adómentességet.

Mülek Lajos felszólalása után **Fényes Dezső** arra utal, hogy tegnap azzal tagadták meg az Aradmegyei Gazdasági Egyesület állandó adómentességét, hogy akkor, ha állami adó nincs kivétel, nem lehet községit sem kivetni. Itt 10—15.000 korona adóról van szó. Csak úgy fogadja el a tanács javaslatát, ha a határozatba beveszik, hogy az állami adó elengedése nincs következményével a községi adóra.

Varjassy Lajos helyettes polgármester felvilágosító szavai után elfogadták a tanács javaslatát.

(A vásártér kövezése.)

A kövezési sorrend betervezése után ismét **Steiner Jakab** áll fel. A vásártér kövezése nélkül nem fogadja el a sorrendet. (Derűtség. Haza beszél!) Az nem járja, hogy neki térdig sárban kell járni.

Salacz Gyula kijelenti, hogy a vásártér ártér lévén, hiábavaló volna a kövezés.

Steiner Jakab: Mindnyájan tudjuk, hogy Salacz ur sohasem szerette azt a fertályt! (Zajos derűtség.)

Institoris Kálmán felszólalása után **Steiner** személyes kérdésben kér szót. A vásártér kövezése halaszthatatlan. (Zajos derűtség. Felkiáltások: Ez nem személyes kérdés!)

Institoris Kálmán, tekintettel arra, hogy ez nem személyes kérdés, félbeszakítja Steinert, és szavazást rendel el. A közgyűlés elfogadja a kövezési sorrendet.

(Az Acsev. kérvénye.)

Következett az aradi és csanádi egyesült vasutak kérvénye a műhelytelep kibővítéséhez a kalász-utcából 203 és simándi-utból 585 négyzet öli terület átengedése iránt. A tanács a kérelem megadását javasolja oly értelemben, hogy az Acsev. négyzetölenként három koronát fizessen a területért.

Steiner Jakab csak tíz koronáért hajlandó a terület négyzetölet átengedni. (Derűtség.)

Avarfy Géza szakértő bizottságot akar a telkek értékének meghatározására kiküldeni.

Institoris Kálmán: Közvetítő indítványt tesz. Adják a területet annyiért, amennyit a M. A. V. fizetett: 6 koronáért.

Hegdüs László szakszerű felvilágosításai és **Varjassy Lajos** felszólalása után a közgyűlés **Institoris Kálmán** ajánlatát fogadta el.

Több lényegtelen pont elintézése után az ülés este hét órakor véget ért.

— De hiszen . . . csak azt várom, hogy este legyen, azután azt akartam kérni, hogy egy kis csónakot adjanak, a min visszatérhessek oda, az öböl tulsó partjára. Talán megtehetik, hogy kivetnek a szárazföldre, mielőtt még teljesen ránk éjjeledik? tette hozzá nyugtalanul.

— A szárazföldre! . . . Mitévő leszen ön a szárazföldön?

— Hát visszatérek a falumba, mondá a hittérítő, a legmagasabb keressetlenséggel. Ah! önök maguk is belátják, hogy nem alhatom itt . . . Hát ha ép ma éjjel támadják meg a nyájamat!

Ez az ember, aki eleintén olyan közönséges, mindennapi lénynek látszott, most minden szavánál nagyot nőtt szemünkben. Kíváncsi elragadtatással néztünk rá.

— De atyám, gondolja meg, hogy ön a legutolsó azok között, a kik a fölkelők kiméletére számíthatnak!

— Oh! az bizony nagyon valószínű, mondá oly csodálatraméltó nyugalommal, mint egy antik vértanu.

Napnyugatkor tíz ember várja őt a tenger partján, valamennyien a plobániájából valók. — Együtt fognak visszatérni a pusztulás fenyegetett faluba, azután legyen meg az Ur akaratja!

Tartóztattuk és mindenáron rá akartuk venni, hogy maradjon nálunk, mert hiszen, ha segedelem nélkül megyen vissza, az ép annyi volna, mintha maga rohanna a halál torkába és pedig az is bizonyos, hogy valami kegyetlen

A magyar delegációból.

(Hadügyi albizottság.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 11.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság hadügyi albizottsága ma délelőtt Széll Kálmán elnöke alatt folytatta a múlt évi országos bizottság határozataira adott hadügyminiszteri válaszok tárgyalását.

A negyedik határozatnál a hadsereg elhelyezésében történt változásokról Münnich Aurél előadó kifejtette a csapatok elhelyezése kérdésében kiküldött szűkebb albizottság jelentését, előbb azonban a magyar honosságú tisztek elhelyezésére vonatkozólag az előző évi delegáció elé terjesztett téves adatokkal szemben a helyes adatokat mutatja be.

Az előző évben ugyanis a 722. számban nem foglaltattak benn a horvátok, a kikkel együtt a magyar honosságú tisztek száma, a kik nem magyar csapatoknál szolgáltak, a 900-at meghaladja. Ez a körülmény a jelentésben meg fog említeni.

Az előadó ezután az említett szűkebb albizottság jelentését ismerteti, a mely szerint az elhelyezés a delegációk határozatának és a megállapított tervezetnek megfelelőleg hajtott végre. Kérdi a hadügyminisztert: miért történik az, hogy már évek óta sokkal több magyar csapat van Boszniában, mint osztrák?

Pitreich hadügyminiszter erre kimerítő felvilágosításokat ad, a melyek bizalmasaknak nyilvánítottak.

Uyron Gábor méltányolja az indokokat, de kiemeli, hogy Magyarországot nagyban terheli az, hogy a magyar ezredek túlnyomó számban vannak Boszniában alkalmazva. Ismételve kérnie kell, hogy ez a teher Ausztria és Magyarország között igazságosan osztassék el. Szólv meg van ugyan győződve arról, hogy az elhelyezés határozott elvek és célok szerint történvén, annak némely részletei Magyarországra szükségképpen nem kedvezők. De meg kell jegyeznie, hogy a magyar állameszmével hadilábon álló magyarországi városok közül egyesek jogosulatlanul nagyobb kedvezményben részesülnek az elhelyezés tekintetében, például Nagyszében. Az áthelyezést az ország stratégiai központja felé kellene előkészíteni. Kifogásolja, hogy a tisztek áthelyezése épen április és május hónapokban történik, amikor a csapatok kiképzése javában folyamatban van. Az áthelyezéseket a nagy hadgyakorlatok után kellene eszközölni.

Apponyi Albert gr. észrevételeket tesz a hadügyminiszter fejtegetéseire. Elismeri, hogy a dolog természete szerint Magyarországra nagyobb teher hárul, de ennek következményeit politikailag is minden tekintetben le kell vonni.

Pitreich hadügyminiszter újabb bizalmas felvilágosításai és Uyron válasza, valamint Pitreich hadügyminiszter ismételt észrevételei után a szűkebb albizottság jelentése tudomásul vétetik és a határozat megújittatik, a mely szerint utasítatik a közös hadügyminiszter, hogy a hadsereg elhelyezésében időközben történt változásokról az országos bizottságnak a jövő évben is jelentést tegyen.

Az ötödik, vagyis a pótlóvak beszerzéséről hozott határozatra való áttérés előtt Münnich Aurél előadó felvilágosításokat ad Okolicsányi tegnapi észrevételére az akadémiákban magyar nyelvet tanulók számáról, továbbá a tegnapi kért kimutatást közli az alapítványokról. Ezek szerint osztrák alapítvány van összesen 265, magyar 196 és vegyes 60. Ez utóbbiak közül 57.4% osztrák és 42.6 százalék magyar

alapítvány. Az erre vonatkozó adatok fel fognak vétetni a jelentésbe.

Miklós Odön, Széchenyi Imre, Cziráky Antal gr., Okolicsányi László és Keglevich István gr. a magyar lótenyésztés hathatós felkarolása érdekében emeltek szót.

A következő tételnél Hegedüs Sándor a magyar ipar nagyobb részletezését kívánja.

Bolgár Ferenc a tiszti vizsgán elbukott önkénytesek második szolgálati évének eltörlését hozza javaslatba.

Pitreich közös hadügyminiszter megjegyzi erre, hogy a katonai szolgálati reform tárgyalás alatt van, egyébként is az önkénytesek második szolgálati évének legfeljebb csak a korlátozásáról lehet szó.

A tanácskozást holnap folytatják.

Lesz-e mozgósítás?

(Fegyveres beavatkozás a Balkánon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

Mint már megírtuk, ismét felvetődött az a hír, hogy Magyarország és Ausztria néhány hadtestét hadilétszámra fogja emelni, hogy a Balkánon fenyegető minden eshetőséggel szemben készen álljon. Ez azt jelentené, hogy a hadügyi kormány részleges mozgósításra készül s ezt mielőbb végre is fogja hajtani. A mozgósításra kiszemelt hadtestek közt van a temesvári is, melybe az aradi helyőrség tartozik, az újból lábra kapott puskaporos hírek tehát igen közölről érdekelnek bennünket.

A készülődésről ma az alábbiakat jelentik:

Még ha nem is politikai körökből jönne a mozgósítási hír, akkor is természetesnek kellene tartani, annyira kényszerítő a helyzet Ausztria Magyarországon, mely a Balkánon a legérdekeltbáb hatalom. A japán-orosz háború kétségtelenül megköti Oroszország egyik kezét és felszabadítja a balkáni felforgatók eddig kissé lefojtott harci kedvét olyannyira, hogy a legközelebbi hónapokra a Balkánon a legsúlyosabb zavarok várhatók, amelyek esetleg fegyveres beavatkozásra, de legalább is teljes készenlétre kényszerítik Ausztria-Magyarországot.

Ezért csak természetes, hogy Ausztria-Magyarország a Balkánhoz legközelebb eső hadtestét előkészíti az esetleges akcióra. Erre a célra, mint a hírek jelentik, a nagyszébeni (tizenkettedik), temesvári (hetedik) és a boszniai (tizenötödik) hadtest volna kiszemelve. Ez utóbbinak feladata lenne megszállni az egész novibazári szandsákok s előnyomulni Albániába egész Mitrovicáig, hogy ilyképen Szerbia és Montenegro közé ékelődve, ott a zavarok színhelyén teljes készenlétben szemmel tarthassa az eseményeket.

Mindez a hír valójában nem jelent új dolgot. Tudvalevő, hogy ugyanilyen intézkedések történtek már a múlt év tavaszán is, amikor Macedoniában az első komoly zavargások kitörttek. Azóta a balkáni helyzet egy pillanatra sem szűnt meg fenyegető lenni. Bizonyosra vehető tehát, hogy a tavalyi előkészületeket nem szüntették be s most csak arról van szó, hogy a készülődést teljesen be is fejezzék.

A B. H. Bécsbe küldött tudósítója az orosz-japán háborúról és a mozgósítási eshetőségekről a következőket jelenti:

Beszéltem főbbrangu katonatisztekkel a háborúról. Egyező véleményük mindnyájuknak az, hogy a háboru eleinte a tengeren fog folyani, de Japán kénytelen lesz az orosz hatalmat

Mandzsuriában fölkeresni és akkor szárazföldi mérkőzés lesz, a melyben mind a két félnél nagy nehézséget fog okozni az erőszállítás és az élelmezés, valamint az áprilisi és májusi időjárás változandósága. Ha Oroszország tengeren legyőzné Japánt, akkor ez a háboru végét jelentené, de jelentené egyszermind a hatalmak gyors beavatkozását tisztességes béke érdekében és az orosz tulterjeszkedés ellen.

Valószínű, hogy a tengeren Japán mellett lesz a szerencse, mert rendszerint az ügyesebbeké a tengeren a siker. De a tengeren való diadal még nem szerzi meg a japánoknak a győzelmet, mert a szárazföldön oly rengeteg harctér nyílik meg a küz lö felek előtt, hogy nemcsak igen hosszú ideig tarthat, de kivált Japánországra nevezzen elviselhető, mert lovasága nincsen, szárazföldi tüzérsege pedig gyenge. Bizonyos azonban, hogy a japán katona jobb, ügyesebb és képzetebb, mint az orosz. Mondhatni, egyénileg képzetebb katona alig van, mint a japán; a mennyire fírge, épp annyira kitartó. Bizonyos az is, hogy a lélektani momentumok Japánországnak kedveznek. A végső diadal mégis Oroszországgé lesz, mert Japánország hatalma nem lesz képes öt Mandzsuriából kiűzni és mert Oroszországra nézve világhatalmi kérdés, hogy addig folytassa a háborut, a míg ellenfelét meg nem alzza. A szárazföldi háborut nem annyira a fegyveres erő intézi majd el, mind inkább a megismerhetetlen és megbizhatatlan kínai diplomáciai és az amerikai Unió beavatkozó vágya. Oroszországban, ugy látszik, a közvélemény a háboru mellett van és ez szerencsésje, mert belső nagyobb zavaroktól nem kell tartania és így erejének majdnem felét Kelet-Ázsiára veheti.

A mi most már azt a kérdést illeti, hogy mi lesz a háboru következése a Balkánon, arra a válasz az volt, hogy semmi bizonyosat nem mondhatunk, de komoly föltevésünk vannak. Oroszország ugyanis addig nem mehetett bele a háboruba, amíg Bécsben a Burggal meg nem egyezett. Meg is egyezett s mi kétségtelenül állani fogjuk az egyezséget, de senki sem állhat jól arról, hogy a szerb, bolgár és macedóniai elemek között gyujtogatásra és öldöklésre nem kerül a sor s a mohamedán albánok keserűségét el lehessen fojtani. Számolnunk kell azzal, hogy talán már a tavasszal mozgósítunk kell. Ugy tetszik, hogy először a dunai monitoroknak fogunk kisebb tüntető munkát adni s demonstrációra lesz szükség az albán vizeken is. Hogy a Balkánon való fegyveres beavatkozás minő mértékű lesz, nem lehet tudni, de bizonyára imponáló és besületét biztosító hatalomként fogunk föllépni.

Aradváros szabályozási terve.

(Műszaki-bizottság kiküldése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

Részletes prospektívát még nem lehet nyújtani, hogy milyen lesz Aradváros külső képe akkor, ha érvénybe lép a most megpendített városi szabályozási terv, de arról nyugodtak lehetünk, hogy olyan különösen görbe, a józanésznek fittyet hányó utcák, terek egy záros határidő múltán már nem fognak Arad város területén épülni, mint a milyeneken most csodálkoznak az Aradra tévedő idegenek.

A város közgyűlése a mérnöki hivatal előterjesztett javaslata alapján elhatározta, hogy az építkezések módját-rendjét, az utcák irányát meghatározó szabályozási tervet készítte el.

Az eszmét nemrégiben vetette fel Boros Vida törvényhatósági bizottsági tag, s ma már ott tartunk, hogy a város közgyűlése megren-

delte a tervezet előkészítéséhez szükséges térképeket.

Virágh Lajos főmérnök erre vonatkozó javaslatát a következő:

A város jövő fejlődésének rendezése érdekében indványozza, hogy szabályozási tervezet készíttessék. E célból szükségesnek tartja, hogy egyes utcák és terek lejtmeztessenek, stb. Minthogy azonban mindezeknek a végrehajtása évekig is eltart, szükséges, hogy az előkészületek megkezdése végett 5200 koronát utalványozzon ki a törvényhatóság és a mérnöki hivatalt a következő intézkedések megtételére utasítsa.

Beszerzendő egy térkép a szükséges adatokkal kiegészítve és ez sokszorozandó, beszerzendő továbbá egy kataszteri térkép. Minden oly esetben, mikor valamely nagyobb szabású épület emelésére kérenek engedélyt, az épülettervek a közgyűlés által ez ügyben kiküldendő műszaki bizottságnak bemutatandók, mely a jövő szabályozási tervének általános irányelveihez képest főüvizsgálja.

Végül megkeresendő az Aradi mérnök és építészegyesület, hogy saját kebeléből négy tagot küldjön ki a bizottságra.

A mai városi közgyűlésen Steiner Jakab szözlalt fel pénzügyi szempontból a javaslat ellen, de Institoris Kálmán polgármester felvilágosításai alapján a közgyűlés túlnyomó többséggel elfogadta a javaslatot.

Ezután még Boros Vida szözlalt fel és azt kérte, hogy a tervezett ujaradi vashid és a tűzérkaszárnya tervel szintén adassanak ki már most, mielőtt a tervek megvalósíttatnának, a műszaki bizottságnak, hogy ez a szabályozási terv szabványainak figyelembe vételével mondjon azokról véleményt.

Ezt az indítványt egyhangulag elfogadták.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Józsi, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Józsi, bohózat. (Páros bérlet.)

Józsi.

— Bemutató előadás. —

A magyar bohózat-irodalom (vajjon nem bohózat-gyártás e inkább) sovány kötetében új lap nyílt Molnár Ferenc számára a Józsi című bohózata révén. A színpadi művek e zsánerében, mégpedig abban a zsánerében, amely a mai izléshez a kalmazkodik, magyar színpadi író még nem exellált, a mi elsőrangú humoristáink vénája fölmondta a szolgálatot, valahányszor beszéddel helyettesült az írás. Alig lehet itt Rákosin és Guthin kívül valakit fölemlíteni, az ő munkájuk azonban sohasem volt teljes munka, szójátékokból készítették darabot, lehetetlenségeket vittek ad abszurdum s egyes különálló viccekből halmozták össze a három felvonást. Olyan volt csak a munkájuk a külföld termékeihez képest, mint az otthon készült szaloncukor: a formája csak megvolt valahogy, arcúja is volt, sőt az ezüstpapír sem hiányzott róla, de az izéből hiányzott az, hogy nem cukrász készítette. Molnár Ferenc ellenben teljes, tökéletes munkát talál föl; hibákat talán lehetne keresve találni benne, mint minden színpadi műben, a Józsiiban épügy mint Blumenthal vagy Feydeau akármelyik bohózatában, de annyi készütséggel, ekkora rutinnal, ilyen ügyes technikával megírt magyar bohózat aligha létezik.

A bohózat tulajdonképeni színhelye egy falu, ahova a városi familia nyaralni ment. Ugyanott szórakozik a familiával egy városi gyerek: a Józsi, az elkényeztetett, a nagykorúnak nevelt pesti kölyök (aradinak is beillik),

aki pajkosságával tizenkét embert a fejükre tejjére állít. Ennek működése igazgatja jórészt az egész bohózatot, még pedig úgy, hogy fél nyolctól tízig ki nem fogyhat az ember a nevetésből.

A címszerepet egy igen fiatal színész játszotta: a kis Zilahy Palika. Ne irigykedjenek rá a „nagy” színészek, ha legelsőknek róla szözlunk. Ez a kis fiu háromszor akkora szerepet játszott ma este, mint ő maga s övvel a nagy szereppel olyan hősiessé, olyan kedvesen birkózott meg, hogy bámulatba ejtett mindenkit. Ilyen alakító-képesség, ilyen természetes, valódi színpadi játék hogyan kerül ekkora gyerekre? Nem kívánjuk a kis Zilahy Palikának, hogy férfikorában színészjátszással keresse a kenyerét, de ha véletlenül országos híru művész lenne belőle, akkor sem fog olyan jól játszani mint ma, s akkor sem fog olyan sikereket aratni, mint ma este. Ez az ökönyvi kis fiu olyan művészettel szözlalt rá azokra a babérokoszorúkra, amiket kapott, amilyenről neki magának nem is lehet fogalma.

A színészeknek erősen kellett dolgozniuk, hogy le ne főzze őket legfiatalabb kollegájuk a színpadon. Játszottak is valamennyien szépen, jól, gyorsan pergett a nehéz szcenikájú darab, miután a rendezés sem maradt a szereplők mögött. Aranyossy Janka nagyon kedvesen játszta a darab fő női szerepét, a másik két nőszerepét: Geady Aranka és Szilassy Juliska, továbbá a férfiak közül Marikázy, Polgár, Ligeti és Bónis öszszevágó, folyékony előadást produkáltak.

A darab — ha nem későn jut eszünkbe ezt megjegyezni — tökéletes sikert aratott.

(a.)

* Zilahy koncessziója. Az országos színészegyesület tanácsa Ditrői Mór elnöksége alatt tegnap tartott ülésén a jelenlegi színingazgatók engedélyével foglalkozott. Valamennyi koncessziót megújították, ezek közt Zilahy Gyula aradi színingazgatóé is.

Kétezer orosz japán fogságban.

(Az angolok beavatkozásán.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 11.

A keletázsiai harctér színhelyéről ma is a japánok győzelmét hirdető táviratok érkeztek. A japán sereg diadalmasan halad előre utjában, a nagy orosz tömeg aligha bírja feltartóztatni. Hajót hajó után foglalnak el. Port-Arthur erőd, mely az oroszok egyik legföltettebb pontja, ma holnap japán kézen lesz s nincs kizárva, hogy ez fogja eldönteni a háboru sorsát. Az oroszoknak a vasuti csapatszállítás dolgában is rendkívüli nehézséget okoztak a japánok azzal, hogy Mandzsuriában a szibériai vasutat széjjelrongálták. Szóval, a lomha orosz tömegem felülkerekedett az ügyes, eleven, okos, stratégiával dolgozó maroknyi nép, mely e küzdelemben az egész világ rokonszenvét bírja.

Hivatalosan megerősítik, hogy a japánoknak sikerült kétezer orosz fegyverdörrenés nélkül elfogni és kivonni a háboruból. Kinában élénken tartja magát az a nézet, hogy japán az egész orosz hajóhadat elfogja és ekkor urrá lesz a csatatéren.

Mindezeknél a híreknél érdekesebb az, hogy Anglia átengedte a japánoknak az általa bérben birt Wei-hai-wei erődöt és kikötőt, mely Port-Arthur közelében, a kínai oldalon fekszik, hogy onnét intézhessék Port Arthur-ostromát. Ebben Oroszország a semlegesség flagrans megsértését látja és felelősségre készül miatta vonni Angliát. Ki

tudja minő világháboru kerekedik ki ebből, ha ugyan az orosz helyt áll a fenyegetésének.

Mai távirataink a következők:

Elfogott orosz hajók.

New-York, február 11. Az „Associated Press”-nek San-Franciscoon át jelentik Nagaszakiból: A Varjak nevű orosz cirkálóhajó nem sülyedt el, hanem a japánok elvették és Sasekóba vitték. A Port-Arthurnál megsérült orosz hajókon kívül a japánok még két hajót foglaltak el. Kharbinből azt jelentik, hogy Kuropatkin orosz hadügyminiszter már Kharbinba érkezett, hogy átvegye az orosz szárazföldi hadsereg fővezérletét.

London, február 11. A Daily Mailnak táviratozzák Tokióból: Szjőulba japán csapat érkezett. A Szsi Jen és a Hei Jen japán cirkálóhajók két nagy orosz hajót foglaltak el, és pedig az önkéntes flotta Jekaterinoszlav nevű szállítóhajóját és a kínai keleti vasut Argun nevű gőzöst. Az Argunt, mely utba volt Vladivosztokból Nagaszaki felé és csekély számú fegyvert vitt magával, Fuzan közelében foglalták le. A „Daily Mail” nagaszaki távirata szerint a Jekaterinoszlav és Argun nevű gőzösek, valamint négy orosz bálnavadász-hajót Szasekóba hoztak.

London, február 11. A „Daily Telegraph” nagaszaki táviratot közöl e hó 8-áról, a melyben az áll, hogy a japánok a napokban a Silka és Mandzsuria nevű orosz gőzöskéket, valamint a Seieipner nevű norvég gőzöst, mely egy orosz háznak áruit vitte, lefoglalták. Ezekon ki ül a japánok hatalmukba ejtették a Mukden nevű orosz gőzöst Sasekóban és a Seelisz nevű norvég gőzöst is. Tokióval való értekezés után még az éj folyamán szabadon bocsátották az öszszes hajókat.

Osifu, február 11. Itt általános a vélemény, hogy a japánok az egész orosz flotta-t el fogják fogni. A Sárga-tengeren óriási vihar dühöng, mely a megsérült orosz hajókra igen veszedelmes.

Berlin, február 11. A Wolff-ügynökség jelenti Tokióból: Február 9-éről kelt császári rendelet szerint nem veszik el azokat az orosz kereskedelmi hajókat, a melyek február 16-ig elhagyják Japánt, valamint azokat, melyek február 16-áig nem a japán kikötőkből közvetlenül uton indulnak Japánba és Japán rakományuk letévése után elhagyják és betartják visszamenetelük megszabott irányát. Föltétlenül az van kikötve, hogy a hajókon nincsenek olyan javak, a melyeknek behozatala tilos és nem folytatnak hadicsempészetet.

Japán sikerei.

London, február 11. Tokióból jelenti egy távirat tegnapi kelettel, hogy a japán hajóhad Korea partvidékén elfogott három orosz szállító-gőzöst, a melyeken 2000 orosz főnyi csapat igyekezett Koreába.

Berlin, február 11. Tokióban a nemzeti lelkesedés tetőfokra hágott a Port-Arthurnál kivívott sikerek miatt. Ujabb hírek szerint a japán flotta elfogott két orosz postagőzöst, két kereskedelmi hajót és két szállítóhajót.

Tokió, február 11. Dacára a háboruról érkező kedvező híreknek, Tokióban a hangulat nyugodt. Az utcák fennmivel sem élénkebbek, mint más alkalommal. Közörm nem nyilvánul. A külföldieket meglepi a lakóság egykedvűsége. A mikadónak tegnap Donville kanadai szenátor üdvözlő táviratot küldött a győzelmek alkalmából. A császári ház minisztere nyomban megköszönte az üdvözlést.

Az orosz hajóhad győzelme.

Berlinből egy pétervári táviratot jelentenek, a mely azt adja hírül, hogy az orosz hajóhad Port-Arthur körül a japánok nagy győzelmet aratott. Ez a győzelmi hír eddig még nincs megerősítve, így tehát valószínűnek látszik — már csak a pétervári forrás után ítélve is — hogy a táviratot hangulatkeltés céljából küldték Berlinbe. Az említett hír így hangzik:

Berlin, február 11. Pétervárról táviratozák a „Berliner Tageblatt“-nak: A lapok kiadásában adják hírül, hogy az orosz hajóhad Port-Arthur körül nagy tengeri győzelmet aratott és a japánok vesztesége nagy. Egy páncéloshajót, két gyors cirkálót az orosz torpedók megfúrtak s azok Wei-hai-wei körül elsüllyedtek; két japán torpedóhajót halomra lövöldöztek, kettőt pedig elsüllyeszttek az orosz hajók; két japán torpedónaszádnak nyoma veszett. A japánok közül 19 tiszt, 117 közkatona meghalt s 200 a sebesültek száma.

Pétervárott a győzelem nagy lelkesedést keltett.

Előnyomulás szárazföldön.

London, február 11. Egy pétervári távirat szerint ötvenezer orosz átlépett a Jalu folyón és Korea felé megy előre.

Sanghai, február 11. A japánok a mandzsourszági vasut egyik hidját felrobbantották, miközben 30 orosz szörnyet halt.

London, február 11. A Times jelenti Szjoulból: Kedden kilenc japán szállítóhajó érkezett Csemulpóba mintegy 2500 emberrel. Az éjjel egy japáni ágyunaszád indult ki Csemulpóból.

Sanghai, február 11. A japán előőrsök bevonultak Szoulba, Korea fővárosába. A japánok nyomban manifesztumot bocsátottak ki, melyben a lakosságot nyugalmra intik.

London, február 11. Tizezer irreguláris kínai katona Mandzsuriában át akarja törni az orosz vasuti kordont. A kínaiakat alig bírják visszatartani.

Páris, febr. 11. A londoni japán nagykövet a „Matin“ munkatársa előtt úgy nyilatkozott, hogy minden pillanatban táviratot vár, a mely azt a hirt fogja hozni, hogy az orosz és japán szárazföldi csapatok a Jalu folyónál összeütköztek.

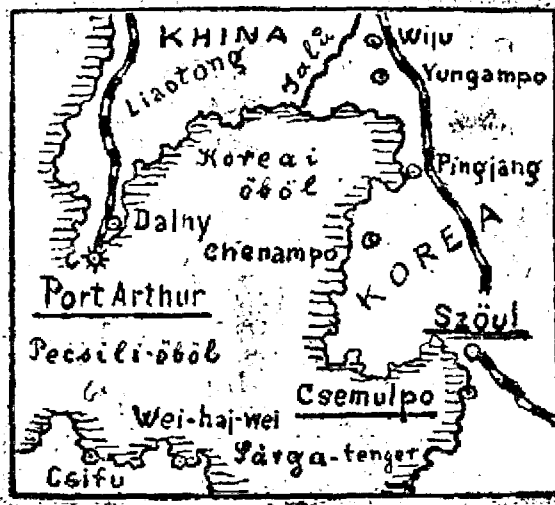
London, febr. 11. A „Daily Express“-nek jelenti, hogy orosz csapatok átlépték a Jalu folyót. A japánok Masamfonál 36.000 embert szállítottak partra s sebesen menetelnek észak felé. Nagy orosz sereg, mely a Jalu folyót átlépte, dél felé menetel, Szoul, Korea fővárosa irányában. Előre láthatólag Szoul körül fog találkozni az orosz sereg a japánokkal s ez lesz az első nagy szárazföldi ütközet, amely talán a háboru sorsát fogja eldönteni.

Port Arthur — a japánoké.

London, február 11. A Koreában partra szállt összes japán csapatok fokozott sebességgel haladnak észak felé, hogy Port-Arthurt a szárazföldön hátulról támadják. A terv az, hogy előlről a japán hajóraj ostromolja Port-Arthurt, hátulról a szárazföldi sereg. Ha az oroszoknak nem sikerül a szárazföldi japán csapatoknak útját állani, Port-Arthur el van veszve.

London, február 11. A Port-Arthur előtt folyó legujabb tengeri ütközetet eddigelé csak egy magántávirat erősíti meg. A külügyminiszeriumban az ütközetről szóló hír valóságát kétségbe vonják.

London, febr. 11. Port-Arthurból jelentik tegnapi kelettel: Ma délelőtt nagy tengeri ütközet vette kezdetét a nyílt tengeren. A japáni hajóraj 9-én rövid megszakításokkal egész délután lötte Port-Arthurt s mire feljött a hajnal, nyomban megkezdte a tüzelést. A lövegek nagy károkat okoztak az erődnek, sok ház lángba borult s miután a tüzelés egyre fokozódott, a lakosság között pánik ütött ki.

Port-Arthur és környéke.

Port-Arthurtól 15 kilométernyire a japánok több helyütt megkísérelték a partraszállást, de az orosz hajók tüzelése ebben megakadályozta őket.

Reggel 7 órakor az orosz hajóraj azt a parancsot kapta, hogy teljes gőzerővel vonuljon ki a nyílt tengerre s kényszerítse ütközetre a japán hajórajt. Az orosz hajóraj nyomban elindult s tíz óra felé ért a japán hajók lőtávolaiba. A japán hajóhad beszüntette a tüzelést Port-Arthur ellen s az orosz hajók ellen fordult. Heves tüzelés folyik mindkét részről. Az ütközet sorsáról semmi hír. Port-Arthur a két nap óta tartó lövöldözés következtében erősen megromlásodott.

A tegnapi tengeri ütközetben megsérült orosz hajók: a *Poltawa*, *Diano Askold* és *Novih harc képek* lenek.

London, február 11. Port-Arthur, az oroszok leghíresebb kelet-ázsiai erődje, legközelebb a japánok kezére kerül. A városban óriási a rémület.

Az orosz haderő gyengesége.

Berlin, február 11. Az orosz hajóhaderő a legutóbbi veszteségek következtében jelentősen megcsappant. Azokkal a hadihajókkal, a melyek utbar. vannak Kelet-Ázsia felé, az orosz hajóhad 11 sorhajóból és 4 harc képes cirkálóból áll. A wladivosztoki kikötőben horgonyzó orosz hadihajók, amelyet jég vesz körül, nem érkezhettek idejében a harctérre és így nem is számíthatók a harc képes haderőhöz. Ilyen körülmények közt elvitázhatatlan, hogy Japán a tengeren hatalmasabb Oroszországnál és képes megakadályozni az orosz csapatoknak Koreába való szállítását, egyúttal folytathatja a hadműveleteket is a Port-Arthur mellett levő orosz hajóraj ellen. Valószínű, hogy a japán hajóhad blokádot fog kezdeni Port-Arthur és Wladivosztoke ellen.

Berlin, február 11. Igen érdekesen világítja meg a helyzetet egy Szentpétervárról, diplomáciai körből érkezett magánjelentés. E szerint nagyon jól tudták az orosz vezető körök, hogy hajórajuk a japán tengeri erővel szemben nem állja meg a helyét. A hajórajnak nem is volt egyéb célja, mint hogy feltartóztassa a japán haderőt addig, míg az orosz haderő Szibériából és az anyaországból a háboru színéjére lesz kiszállítható. Itt minden reményt a szárazföldi háboruba vetnek.

Ezek a remények azonban, sajnos, nem jogosultak. Az oroszok 100.000, legföljebb 120.000 embert tudnak csak háboruba vinni, mert nagyobb tömegnek elmozdítása lehetetlen. Ellenben Japán legalább 200.000 katonát tud az oroszok ellen mozgósítani. Az oroszok tehát a szárazföldön is gyengébbek, miután a japáni katona kiképzése és fegyvere legalább olyan jó, mint az oroszoké.

Az államok magatartása.

London, február 11. A Reuter ügynökség arról értesül, hogy a japánok még nem kaptak előterjesztést Kina semlegességének biztosítását illetőleg, amit az Egyesült Államok miniszterelnöksége iniciált. Japán azt kívánja, hogy Kina semlegessége biztosítva maradjon. E semlegességet azonban nehezen lehet majd Mandzsourszágra is alkalmazni. Evvel Japán hadműveleteire nézve megkötné kezét, ha Oroszország ezt a kínai földrészt nem őrtené ki.

Kopenhága, február 11. A király elhatározta ma, hogy ki fogja nyilatkoztatni Dániának az orosz-japán konfliktusban való semlegességét. Ezt a határozatot jegyzék u'ján közlik a hadviselő felekkel. A kormány ezután kiáltványt bocsát ki, mely utasítást fog tartalmazni a dán alattvalóknak a semlegességi nyilatkozat megszegésének elkerülésére.

Madrid, febr. 11. A kamara tegnapi ülésén San Bernarde külügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy Spanyolország az orosz-japán konfliktusban semleges marad.

Washington, febr. 11. Roosevelt elnök elhatározta, hogy az Egyesült Államok semlegesek maradnak az orosz-japán konfliktusban. Az erre vonatkozó proklamációt valószínűleg holnap teszik közzé.

Tokió, febr. 10. A „Kokumin“ című lap Japán és Németország viszonyáról azt írja, hogy Japán méltányolja, ha Németország semleges akar maradni, de a neutralitást Oroszország irányában is meg kell óvni és Japán gondosan fog afelett őrködni. Japán nem táplál antipátiát Németország ellen, sőt inkább bámulja hatalmas császáriját s bizik benne, hogy tudni fogja Németország semlegességét biztosítani.

Anglia beavatkozása.

Késő éjjel a keletázsiai harcterről igen érdekes híreket vettünk, melyeket az alábbi táviratok mondanak el:

Az orosz lapok rendkívül vehemensen támadják Angolországot amiatt, hogy a semlegességéből — közvetlenül bár — de kilépett. Angolország ugyanis a Wei-hai-wei erődöt, mely Port-Arthurral szemben fekszik: és a melyeket bérben birt, átengedte a japánoknak, hogy a Port-Arthur elleni támadást onnét sikeresebben intézhessék. Az orosz lapok szerint Anglia ezzel a semlegességi jogot flagransan megsértette. Hangoztatják, hogy felelősségre kell vonni Angliát s nem szabad engedni, hogy Wei-hai-wei ismét angol kézre kerüljön.

Tokióból sürgönyözik: Az Oroszország elleni háboru császári kiáltvánnyal ma hirdették ki. Sanghai-wangból az orosz őrség eltávozott, a postát a franciáknak adták át.

Egy londoni távirat jelenti: Hivatalosan megerősítik azt a hirt, hogy a japánok kétezer orosz katonát elfogtak.

A japánok felbéreltek mandzsouriai felkelőket, hogy az ottani orosz vasutakat rombolják szét, a mi meg is történt. Pekingből jelentik, hogy a japán lapok külön kiadásokban tudatják a népei eddigi győzelmeiket.

Diplomáciai intézkedések.

Pétervár, február 11. Hivatalosan köztudomásra hozzák hogy az orosz alattvalók, vala-

mint a japáni orosz misszió és orosz konzulátus épületeit a háború idejére Franciaországba birták. Az Oroszországban élő japán alattvalók érdekeinek védelmét Japán mai hivatalos jelentés szerint az Egyesült Államok helybeli nagykövetére bízta.

London, február 11. A reggeli lapok tokiói jelentése szerint holnap Kamuko báró az Egyesült Államokba Szukemacsa báró pedig Angliába utazik. Mindketten fontos diplomáciai küldetésben járnak el.

London, február 11. A Reuter-ügynökség jelenti Pétervárról: Kurino japán követ a követség tagjaival Berlinbe utazott. A pályaudvaron nagyszámu közönség gyűlt össze, de ellenséges tüntetés nem volt.

A hegyaljai mótóros költségvetése

(Kommentár egy nyilatkozathoz.)

Arad, február 11.

Arad város közgyűlésének a hegyaljai mótóros vasut vitájáról szóló tudósításunkra vonatkozólag a mai napon Tóry Gergely okl. gépészmérnök irtól a következő levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztőség!

Arad város f. é. február hó 10 én tartott közgyűlésén az aradhegyaljai mótóros vasut kérdésénél csekély személyem is szóba került, szóba hozta azt Szathmáry János ur. Az ott elhangzott megjegyzéseket szó nélkül nem hagyhatom s kérem a tek. Szerkesztőséget szerény válasznak helyt adni sziveskedjék.

Személyemre vonatkozólag csak annyit akarok megjegyezni, hogy én magamat „kapacitás”-nak nem tartom s mint józan ember, nem is tarthatom; s igen távol állott tőlem, hogy én a tervezett mótóros vasutnak „költségvetést” készítsék. Engem felkértek arra, hogy a végrehajtó bizottság közgyűlésén tartsak felolvasást a mótóros vasutakról. Így nem kerülhettem el, hogy a Szathmáry ur által is igen jól ismert rentabilitását a vasutnak érintsem felolvasásomban. Hogy mennyire nem birt az én felolvasásom a költségvetés igen eivel, azt bizonyítja az a tény, hogy még a bevételeket sem a tervezett zónaárifa szerint számítottam, hanem a zónákat magam, egészen önhatalmulag állítottam fel.

Hogy tehát az én felolvasásim érdekharcban pro vagy kontra fejeződik harználtassák, arra nem számítottam.

Ennyit magamról. Ami pedig a tárgyi vonatkozású állításokat illeti, bátorodom Szathmáry urnak a következőket figyelmébe ajánlani:

1. Vonatszolgálati költségekre igen is van felvéve vonatkilométerenként 7 fillér, tehát a *négyszerese* annak, amit az arad-csanádi vasut fizet.

2. Pályafentartási költségekre sem 12, hanem 18 korona van *naponta* felvéve; 100 korona kilométerenként és évenként. Hogy ennek *négyszerese* volna felveendő, az csak állítás. Tudomásom van róla, hogy pályafentartást normálvágányu lokomotív vasutaknál 200 koronáért vállalatba adnak. Minthogy az én számításaimban a pályafelügyeletre az állítandó személyzet tételében vétetett fel költség, tehát a személyi kiadások elesnek s minthogy itt *keskeny* vágányu mótóros (és nem lokomotív) vasutról van szó, az előírányzott 100 korona évente és kilométerenként nem kevés. De ennek *tízszerezési* beszélni absolute nem lehet.

Még csak arra kérem azokat, a kik az én szerény igényü „felolvasásomat” bírálni akarják, tegyék azt komolyan.

Tóry Gergely,
okl. gépészmérnök.

Tóry ur levelére a mi megjegyzéseink a következők:

Szathmáry János a vonatszolgálatról egyáltalán nem beszélt, hanem a *forgalmi* szolgálatról.

Az aradhegyaljai mótóros vasut gyűléséről szóló és egyik helyi lapban megjelent jegyző-

könyvben pályafentartási költségekre naponként 12 és nem 18 korona van felvéve, amely az 1056 napi kilométer teljesítményre kivetve vonatkilométerenként 12 fillért eredményez, míg ezzel szemben az Alföldi első gazdasági vasuton a fentartás vonatkilométerenként 24 fillérbe kerül, vagyis a fentiek *húszszorosába*. És tekintettel arra, hogy a tervezett vasuton a pálya igénybevétele a hivatkozott jegyzőkönyv kalkulusa szerint *circa négyszerese* annak, mint a Gazdasági vasuté, ebből tehát nyilvánvaló, hogy a pályafentartás kilométerenként 100 koronával *nem fedezhető*, sőt az Alföldi első gazdasági vasutnál pályakilométerenként szükséges 860 korona összegnél is *jóval többre* fog kerülni.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Uj vörös kereszt fiók. Aradvármegyében Taucon megalakult a vörös kereszt fiókegyesület 24 rendes és három rendkívüli taggal. Megválasztottak elnökké: Korek Gusztáv, alelnökké: Uray Miklós dr. és Fülöp Lajos dr., pénztárnokká: Kuntz János, jegyzővé: Török Endre és választmányi tagokká: Korek Kálmán, Muzsny Géza, dr. Lengyel Sándor, Bognár Károly és Jung Péter. A fiókegyesület első feladatának tűzte ki új tagokat gyűjteni és az egyesület vagyont gyarapítani. A tauci fiókegyesület a 21-ik, mely az aradmegyei választmány ügyvezetése alatt áll.

Sikkasztással vádolt közjegyző.

(A Bossányi-Hász pörökötés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

Széles körben, Aradon és Csanádmegyében nagy feltűnést keltett az a feljelentés, a melyet özv. Bossányi Gyuláné, született Jakabffy Juliska, váci magánzónó tett Hász Sándor battonyai kir. közjegyző ellen, a ki pereiben hosszú ideig jogi képviselője volt, s a kit azzal vádol, hogy e perekből befolyt összegből összesen 240,000 koronával, *nem számolt el*. Ebből az összegből Bossányiné bizonyítékainak elégtelen volta folytán 80,000 koronától eltekint, ellenben 160,000 koronát visszakövetel, s annak erejéig *sikkasztás miatt följelentette Hászt*.

A szövevényes, hosszú pöröknek, a melyek ennek a feljelentésnek hátterét képezik, ez e története:

Bossányi Gyula, a följelentőnek férje, Bossányi Péter *lontói* földbirtokosnak volt a fia, s nőül vette az aradmegyei Jakabffy-családból való Jakabffy Juliskát. Mikor már Bossányi házasságos ember volt, valami ok miatt összeveszett az apósával, úgy, hogy az minden összeköttetést megszakított vele, a birtokából kitagadta. Annnyira ment közöttük az ellenségeskedés, hogy Bossányi Gyula, az apja bosszantására, a luterácus hitről áttért a katolikus hitre. Ez időtől fogva *Vácra* költöztek.

Bossányi ezután, miután az apja birtokából semmit se kapott, foglalkozása pedig nem volt, a felesége vagyonára volt utalva. Azonban ez a vagyon legnagyobb részben azon követelésekből állott, a melyet Bossányiné örökösödés és egyéb címen a Jakabffy-családok tagjai ellen támasztott.

Bossányi Gyula tehát, illetve a felesége megindította a pöröket, s azok vitelével Hász Sándor budapesti ügyvédet bízta meg, a ki ez időben az összes tekintélyesebb csanádmegyei családok jogi képviselője volt. A nyolcvanas évek végén kezdődött az összeköttetés Bossányiék és Hász között.

Az ügyvéd és kliense között az volt a megállapodás, hogy Hász Sándor az egyes pörök

befejezése után nem számol el, hanem a befolyó, illetve a behajtott összegeket *maga kezeli*, s ha Bossányiéknek szükségük van pénzre, ad abból annyit, a mennyit kérnek. Erre meglehetősen gyakran volt eset, mert Bossányi és négy tagu családja körülbeül az e pörökből befolyó összegből éltek. A kiadott összegeket Hász Sándor irodájában följegyezték, de leszámolást, expenzótát, vagy számlakivonatot sohasem küldtek a klienseknek, miután azok nem is kértek.

Hász Sándor összesen *negyvenhat* ily pörben képviselte Bossányi Gyulát és nejét. A legnagyobb része ezeknek tekintélyes összegű volt. Így például Jakabffy Béla ellen 25.304 korona, Jakabffy Vilmos ellen 31.708 korona, Jakabffy László ellen 16.900 korona erejéig folyt a per. egy régebbi követelés összege 57,740 korona volt, egy másiké 16,000 korona. Voltak kisebb összegű perek, de a 46 pörnek nagyobb része az említett összegekhez hasonló volt.

A legutolsó egyik ily pörben pedig 57,000 korona az aradi kir. adóhivatalnál van bíról *letétképp elhelyezve*, s ebben az aradi kir. törvényszék és a nagyváradi kir. ítélőtábla hozott ítéletet. Ezt a pört Bossányiné Jakabffy Zoltán aradi földbirtokos ellen indította. Jakabffy Zoltán ugyanis annak idején átvette kezelés céljából a kupai birtokot, amely Jakabffynak és Bossányiéknek közös tulajdona volt. Később a birtokot eladták, de Jakabffy, Bossányiék keresete szerint, nem számolt el az őket illető részzel. Az aradi törvényszék és a nagyváradi kir. ítélőtábla egybehangzóan Bossányiné részére 57,000 koronát megítélt, 30—40,000 korona összeg megítélését pedig attól tette függővé, ha Bossányiné egy perbeli állításra esküt tesz. A két egybehangzó ítélet a fizetés kötelezettségét vonja maga után; Jakabffy Zoltán azonban a kir. kuriához felebbezett, s ez 57,000 koronát azon a címen, hogy Bossányinének semmi vagyona nincsen, s így e tekintetben Jakabffy „*visszvégrehajtási igénye*” veszélyeztetve volna, az aradi kir. adóhivatalnál bíról *letétképp* helyezte.

Az ügyet bonyolódottabbá teszi, hogy az említett negyvenhat pörben többen az alperesek közül *vagyonbukottakká lettek*, úgy, hogy a követelést már nem a személy, hanem a csőd-tömeg ellen kellett érvényesíteni. Megesett többször, hogy a követelések sorozása alkalmával a Bossányiéké nem jutott az első helyre s így nem lehetett a megítélt összeget behajtani. Minderről azonban Bossányiék leszámolást sohasem kaptak.

Még akkor se kértek elszámolást, amikor Hász Sándort — mintegy négy-öt éve — battonyai kir. közjegyzővé nevezték ki, s így az ügyvédi praksissal föl hagyott. Ez időtől kezdve Bossányiné jogi képviselője Lovich Gyula dr. budapesti ügyvéd volt.

Az elszámolás dolgát, hír szerint, az vette föl színtre, hogy Bossányiné leánya menyasszony, s egy a főhadnagy a vőlegénye. Az anya úgy számított, hogy a Hász Sándor által kezelt összegből fogja a kauciót fizetni. Mikor azonban ezt az összeget Hásztól követelte, ez azt felelte neki, hogy *nincs semmi követelése rajta*, mert a behajtott összegek nagy részét apránként kifizette s a mi maradt volna, azt fölemészttette az ügyvédi költség és honorárium; Bossányiné rendelkezésére ezután az aradi adóhivatalnál letett 57,000 kor. áll, de természetesen, az özevgy ezt se veheti föl. Bossányiné erre *részletes elszámolást* kért, a melyet Hász meg is küldött, azt igyekező kimutatni, hogy Bossányiék a reá bízott perek után már nem illeti meg semmismet.

Bossányiné, a kinek számítása szerint Hász Sándornak kezelésében még 24.000 koronának kellett lenni s abból legfeljebb 80.000 koronát emésztettek föl a visszafizetések és kiadások, 160.000 koronát követel Hászról s följelentette öt sikkasztás miatt. Azon a címen, hogy ezt az összeget az ügyvéd saját céljaira fordította.

A battonyai járásbíróóság ebben az ügyben el is rendelte a vizsgálatot, a melyet Heinecz Géza kir. albiró vezet. Maga Hász Sándor súlyos beteg, s így nem volt megidézhető, hanem Heinecz Géza albiró lakására ment s ott halgatta ki a közjegyzőt.

Bossányi Gyuláné a napokban ügyvédje, Lovrich Gyula dr. kíséretében Battonyán volt, s a battonyai kir. járásbíróóság telekkönyvi hivatalánál gyűjtötték az adatokat a feljelentés állításainak igazolására. Azt kutatták, hogy a követelések, a melyeket Bossányiék a Jakabffyak ellen támasztottak, mi módon voltak be-táblázva és hogy azokból mennyi folyt be?

Hász Sándor, a mint értesülünk, tagadja a vádakát s azt hozza föl, hogy ő a befolyt összegek legnagyobb részét kifizetette Bossányiéknek, a kik tisztán ezekből az összegek-ből tartották fenn magukat, és hogy a pörök nagy részében, a melyek vagyonbuktak ellen folytak, nem folyt be a megítélt összeg, Bossányiné pedig annak alapján teszi följelentését.

A följelentés különösen kinos feltűnést kelt Battonyán, a hol Hász általában tekintélyes ember volt, s nemcsak mint közjegyzőt, hanem mint bizalmi embert is igénybe vettek. Fivére Hász Antalnak, a ki a küszöbön levő nagylaki választásnál, mint a szabadelvű párt jelöltje lépett föl.

Volt képviselő a börtönben.

(Sikkasztó tiszti főügyész.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 11.

Szenzáció híre érkezik Szabadkáról. Az ottani rendőrfőkapitány letartóztatta Horváth Ádám dr. volt országgyűlési képviselőt, Kecskeméti város tiszti főügyészét, a ki nagyobb sikerkasztás elkövetése után Kecskemétről megszökött s azóta álnév alatt barangolt szerte az országban, hogy a rendőri körözés alapján várható letartóztatást kikerülje.

A kinos szenzációról a következő részleteket táviratozzák:

Szabadka város rendőrfőkapitánya ma délelőtt benézett a Nemzeti Szálló-beli asztaltársasághoz, a hol rendszerint megszokott jelenni. A vendéglő sarkában egyik asztalnál ismerős alakot vett észre, aki csendesen sörözött, de a főkapitány felülről fikszirozása elől beletemetkezett egy ujságra s igyekezett magát lehetőleg észrevehetetenné tenni. Ez a gyanús viselkedet arra készítette a főkapitányt, hogy odamenjen a magánosan ülő idegenhez, akit megszólított:

— Azt hiszem, Horváth Ádám kecskeméti főügyész urhoz van szerencsém . . .

Az idegen rendkívül nagy zavarba jött s kézzel lábballal ragadta, hogy ő a kérdőzött volna. A főkapitány azonban nem könnyen engedett, mire a rejtélyes vendég hosszú és kinos faggatás után megadta magát és csendesen szólt:

— Ne hát az vagyok. Horváth Ádám vagyok.

— Lérem, legyen szives velem jönni a hivatalos nyelviségembe.

Horváth látta, hogy nem menekülhet és így s nélkül követte a főkapitányt. A rendőrség aztán eléje tették a kecskeméti rend-

őrség által kibocsátott köröző levelet. Majd telefonáltak Kecskemétre és bejelentették, hogy Horváth Ádámot elfogták. A kecskeméti rendőrség megörült a jó fogásnak és azt telefonálta vissza, hogy Horváth Ádámot szállítsák oda. Ez meg is történt s már a ma esti vonattal visszavitték Kecskemétre erős rendőri kísérettel az egykor nagy szerepet játszott embert, ki most az ügyészség fogházában ül és várja a bírak ítélezését.

Horváth Ádám nemrégben még a kecskeméti jogakadémia tanára volt; gyors és szép karriert csinált. Tudományos készültsége révén széles körben ismerték, modoráért szerették, becsülték. Ennek köszönheti, hogy Kecskemét város első kerületében függetlenségi programmal felléptették s nagy többséggel országgyűlési képviselőnek választották. A függetlenségi pártnak egyik oszlopos tagja volt, valamikor az Abbazia híres asztalánál ő vitte Eötvös Károly mellett a fő szerepet. A legutóbbi választásnál nem lépett fel s ekkor Kecskemét város tiszti főügyészévé választották meg. Egy ideig becsületesen működött, de letért a tisztesség útjáról: sikkasztott s ez a börtönbe juttatta.

Horváth Ádám letartóztatásának híre a főváros képviselői köreiben nagy szenzációt kelt.

Tárgyalás után — lövöldözés.

(Pécskai események.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

Krucsán Konstantin ópécskai lakos nevezetes volt arról a tulajdonságáról, hogy mindenki-beleköltött. A bíróságok folyosóinak állandó alakja volt. Ha nem lehetett felperes vagy panaszos, akkor alperesi vagy vádlotti minőségben gyarapította ítéleteinek rekordját, úgy hogy Opécskán már mindenki félt tőle.

Krucsánnak azonban mindennek dacára szép disznói voltak, amelyek fölöttébb megtetszettek Soklován Jevren és Hódos Maksza ópécskai lakosoknak. Egész ártatlanul megvettek tehát Krucsántól két hizott sertést.

Már el is felejtették volna ezt a jogügyletet, mikor Krucsán azzal állott elő, hogy adják már meg neki azt a száz koronát, amivel adósok maradtak a disznó vételarából. Hódosék tagadtak, mire Krucsán rohant a bírósághoz.

Ma volt a tárgyalás, amely Bazala Béla dr. pécskai járásbíró előtt folyt le. Krucsán egyszerűen megesküdött, hogy ő a száz koronát nem kapta meg, amire a bíró elmarasztalta alpereseket. Krucsán büszkén és boldogan távozott.

Alig ért ki a járásbíróóság kapuján, utolérték az elkekeredett alperesek, a kik közül az egyik szemrehányóan kérdezte Krucsántól, hogy volt szíve hamisan esküdni. Krucsán megsértődött. Előhúzza revolverét és rá akarta szegezni az elmarasztalt alperesekre. Azok azonban kikapták kezéből a rozsdás pisztolyt, Krucsánt legyűrték és két elkekeredett alperes buzgóságával elkezdtek döngölni. Soklován csizmatalpat, Hódos a pisztoly agyát használta erre a célra. Krucsán kétségbeesve védekezett, de a tulnyomó erő ellen mit sem tudott tenni. Végül az ég segítségét hívta, a mi meg is érkezett. Az ócska Lefoucheaux-pisztoly, a melylyel Hódos dolgozott, munkaközben kétszer egymásután elsült, összezúzta a Hódos kezét és ezzel harc képtelenné tette az egyik ellenfelet. A durranásra a járásbíróástól löbben kirohantak és szétválasztották a küzdőket. Krucsán és Hódos azonban ekkor már eszméletlen kívül voltak.

Soklován Jevrent és Hódost letartóztatták, a súlyosan megsérült Krucsánt pedig a lakásán ápolják.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 13. A szegény tanulókat segélyező egyesület bálja (Fehér Kereszt.) — Az aradi magyar államvasutáltszítőkör táncvigalma (Vasuti vendéglő.) — A magyar szent korona országai vöröskereszt-egyletének új-aradi fiókja álarcos-bálja (Uradalmi sörcsarnok.) — A borosjenői asszonyok kalikó-bálja (Kaszinó.) — A waggongyári dal-kör hangversenyyel egybekötött táncvigalma (Központi Szálló.) — A magyar szent korona országai vöröskereszt-egylete glogováci fiókja táncvigalma (Nagyvendéglő.) — Az új-arad-zsigmondházi jótékonycélu Petőfi-asztaltársaság táncvigalma (Petőfi-vendéglő.) — Az aradi és csanádi egyesült vasutak fűtők karának táncvigalma (Szinházi sörcsarnok.)

Február 14. A haladás-asztaltársaság műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Városliget.) — A gyóroki csángó-iffjuság táncmulatsága (Iskolaépület.)

Február 16. Grinziger-estély a tiszti kaszinóban. — Az Asztalos Sándor társaság estélye.

Február 20. A Meteor aradi kerékpárklub hangversenyyel egybekötött táncmulatsága (Vasszálló.)

A jótékony nőegylet estélye.

(A színházi előadások.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

Hétfőn, 15 ikén este kezdődik meg az aradi nemzeti színházban az a három estére terjedő vendégszereplés, amelyben a társulati tagok kizárásával egyedül a jótékony nőegylet által toborzott műkedvelők vesznek részt. Most már napról-napra folynak a próbák, és a fáradhatatlan rendezőség minden erejét megfeszíti, hogy a közönséget olyan gyönyörköd-tető látványossággal és olyan összhangzatos előadással lepje meg, amely hosszú ideig emlékezetes lesz mindenki előtt. Tekintettel arra, hogy a Rákóczi-tabló, amelyet bemutatnak, hazafias tendenciája miatt a szegényebb diákok által is megtekinthető legyen, a rendezőség a karzati jegyek árát nem emelte fel.

Az estély lénypontja, ha ugyan lehet különbséget tenni a műsor számai között, a két tabló bemutatása lesz. A virágtabló táncai, a melyeknek betanítása bármely balletmesternek is becsületére válnék, már hibátlanul folynak le. Ebben az előképben különösen az öltözékek pazar fénye és színpompája, valamint a szabatosan pergő jelenetek ígérnek nagy hatást, nem is szólva magáról a szereplők személyéről. A Rákóczi-tabló magyar táncai, magyar ruhái és hatásos jelenetei ugyancsak szép sikerrel kecsegtetnek.

A Selyem Agnes próbái is napról-napra folynak. A szereplők egész otthonosan érzik magukat a színpadon, és a kitűnő rendezés, valamint a sok próba révén alapos rutinra tettek szert.

Ugy a népszínmű előadása, mint a két tabló minden estén színrekerül. Az estély iránt a társadalom minden rétegében óriási érdeklődés nyilvánul, úgy, hogy mindenkinek előre is tanácsolhatjuk a jegyek mielőbb való megváltását, mert aki utolsó percre hagyja azt, az föltétlenül kintreked az előadásról. A rendezőség már a holnapi nap folyamán kiragasztatja az estélyt hirdető plakátokat.

(=) Monolog-verseny. Az Aradi Kereskedők Köre ma este adta ki ünnepiesen a kör által rendezett monolog-verseny díjait. A zsűri ítéletét Kormos Sándor, a vigalmi bizottság elnöke hirdette ki, a mely szerint a két díjat Missuray László és Szalay Rezső nyerték meg, míg Gerő Aladár, König Lajos és ifj. Zeiner Miksa dicséretet nyertek. A bírálat ezenkívül meleg hangon emlékezik meg Krausz Lipótnak, a kör vigalmi bizottsági jegyzőjének közreműködéséről, a ki versenyen kívül lépett föl a második monolog-estén. A nyerteseknek a díjat, a melyek izléses emléktárgyak, Tedeschi Viktor, az Aradi Kereskedők Köre elnöke lelkes buzdító szavak kíséretében adta ki.

(=) A Meteor aradi kerékpárklub február hó 20 án, szombaton a Vas-szálloda termében

hangversenyvel egyekötött zártkörű táncvigalmat rendez.

(=) **A ternovai ifjuság.** Az ottani szolgabírói lakban mulatságot rendezett, a mely várokozásokon felül jól sikerült s arra buzdítja a rendezőket, hogy újabb táncestélyekkel pezsdítse fel Ternova és vidékének közönségét. A mulatságon a következő hölgyek voltak jelen:

Asszonyok: Bognár Károlyné (Kujed), Gattermayer Károlyné, Gregus Józsefné (Agris), Korok Gusztávné (Kujed), Lázár Gyuláné, dr. Lengyel Sándorné, Lengyel Gáborné (Kurtakér), Mózer Lipótné (Borossebes), Martin Miklósné (Világos), Reich Adolfné, dr. Uray Miklósné (Tauc), Vikol Geróné (Drauc).

Leányok: Balás Gizella, Bogár Annuska (Agris), Gattermayer Irénke, Martin Mariska (Világos), Mózer Angela (Borossebes), Németh Katicza, Reich Jozefin, Reich Stefánia (Buttyin), Reich Etuska (Buttyin), Tones Lujza (Arad), Zikó Lenke (Arad.)

(=) **A galsai ifjuság** f. hó 7-én Wolf József vendéglőjében a világi zenekar közreműködésével a galsai templom-alap javára jól sikerült táncvigalmat rendezett. Jelen voltak:

Asszonyok: Ács Sándorné, Ackermann Mártonné, Barabás Károlyné (Világos), Bugy Demeterné (Muszka), Csomós Györgyné, öz. Dézus Lajosné, Friedmann Ignácné, Gundensdorf Gyuláné (Muszka), Grill Józsefné (Világos), ifj. Holub Gusztávné, Herman Gyuláné, ifj. Hack Jánosné (Világos), Kocsis Jánosné, Kubarczik Mihályné, Kecskés Károlyné, Ligeti Antalné (Világos), Mandl Istvánné, ifj. Mandl Lipótné, Masszay Jánosné, Máksz Józsefné, Nagy Jánosné (Világos), Nacs Károlyné (Muszka), öz. Nyiska Jánosné, Oberschill Mihályné (Világos), Pleuert Jánosné, Pietscher Sebestyénné (Világos), öz. Pitzko Józsefné, Rozenberg Sándorné, Roznyai Lajosné, Sebestyén Jánosné, Szebenyi Józsefné, Wolf Istvánné, Wojtek Ferenczné, Wojtek Jánosné, Zsiga Jánosné (Drauc)

Leányok: Ackermann Stefánia, Balogh Rózsi (Pankota), Bugy Ilona (Muszka), Dézus Matild, Friedmann Erzsike, Hermann Bella és Vilma, Kecskés Mariska, Ligeti Agota (Világos), Lázár Veturia, Máksz Anna, Nagy Juliska, Nacs Ilona és Katica (Muszka), Nyiska Anna, Oberschill n. v. (Világos), Pitzko Mariska, Pietscher Teréz, Raab Anna (Világos), Szücs Margit, Szebenyi Viktoria (Világos), Wolf Teréz, Wojtek Teréz (Borosjenő), Zsiga Teréz (Drauc).

Váltóhamisító aradi vasutas.

(Párhajszegéd a börtönben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

A budapesti rendőrség köröző levele alapján ma Predealon elfogták Witt Emil aradi vasuti tisztviselőt, aki a magyar államvasutak üzletvezetőségénél az általános osztályban irodatiszti minőségben volt alkalmazva.

Az elegáns külsejű, uri fellépésű fiatal embert Aradon sokan ismerték, s egyes társaságokban szerepet is játszott. Rövidre vágott angol bajusza, a legutolsó divat szerint szabott ruhái és megnyerő, szolid modora igazi dzsentiman benyomását tették. Keresett párhajszegéd volt, s akárhány uri család szalonjába bejárt.

Nem hitte volna senki, hogy valaha a vádlottak padjára kerül. Pedig ezt a sorsot aligha fogja kikerülni Witt Emil, aki ellen a tulajdon édes atyja lépett fel vádlóként.

Február 6 án Witt Frigyes főerdész, bártorkeszi lakos ugyanis feljelentést tett a budapesti rendőrségen fia, Witt Emil aradi vasuti tisztviselő ellen több váltóhamisítás miatt. Bemutatott több levelet, amelyben a fia öngyilkosságot emleget. Ezek a levelek készítették az öreg urat a feljelentés megtételére, mert ugymond:

— Inkább lássam a fiamat a börtönben, mint öngyilkossá legyen.

A rendőrség körözte a szökevény váltóhamisítót, és ezen körözés alapján ma Predealban elfogták.

A letartóztatott gavallér Aradon irodalmi működést is fejtett ki. Néhány tárcája jelent meg az aradi lapokban, melyekben elég ügyesen boncolgatott érdekes társadalmi témákat.

Jellemző, hogy a nyilvánosság előtt való szereplésénél nem elégedett meg egyszerű hangzásu névvel, hanem, hogy nevének valamelyes előkelő tónust kölcsönözzön, de Witt Emil-nek nevezte magát. Sokszor emlegette, hogy volt már aljárásbíró, és erdész, s a sors végre a vasuti pályára sodorta.

Nem lehetetlen, hogy az apa meg fog bocsátani könnyelmű fiának, s akkor majd mint volt vasuti tisztviselő fogja várni a sors közbelépését, mely egy újabb pályára fogja őt vetni.

HIREK.

A vízvezeték házi kezelésben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

A város mai közgyűlésén nagyjelentőségű lépésnek vetette meg az alapját Varjassy Lajos helyettes polgármester.

Amikor a vízvezetéki társulatnak azon kérése került tárgyalás alá, hogy a szennycsatorna kiterjesztésének megengedése ellenében a társulat hajlandó a vizárakat leszállítani, a helyettes polgármester a tanács azon indítványát terjesztette elő, hogy a közgyűlés vegye le a kérelmet a napirendről, s a vízvezetéki művek megváltására vonatkozó előfeltételek megteremtése végett küldjön ki egy szakértőkből álló bizottságot.

Ennek a bizottságnak az lesz a feladata, hogy felbecsülje a vízvezetéki mű értékét és évi a lagos jövedelmét, még pedig a vállalat üzleti könyveinek könyvszerű és üzletszerű betekintése után. A bizottság ezen ellenőrző kötelességét minden hónapban köteles teljesíteni, s ugyancsak minden hónapban köteles eljárása eredményéről a törvényhatósághoz jelentést tenni.

A közgyűlés minden további vita nélkül, egyhangulag elfogadta a tanács előterjesztését, s a bizottságba Varjassy Lajos elnöke mellett Hegedűs László, Korbuly József, Neuman Adolf, Nesnera Aladár, Révész Adolf, Ring Géza, Tedeschi Viktor bizottsági tagokat, továbbá Kélnyi János alszámvevőt és Virágh Lajos főmérnököt küldte ki.

— **A király gyengélkedése.** Bécsből táviratozzák: A király állapota meglehetősen kielégítő. A fájdalmak csillapodtak. O felsége az éjjelt nyugodtan töltötte, ma reggel rendes időben kelt föl és államügyeket intézett, de néhány napig kénytelen lesz magát kimélni. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter és Széll Kálmán mai kihallgatása a király gyengélkedése miatt elmaradt.

— **A tisztviselők fizetésrendezése.** Budapestről táviratozzák, hogy a belügyminisztériumban serényen folynak a munkálatok a községi és körjegyzők, fizetési minimumára, valamint a közigazgatási tisztviselők fizetésrendezésére vonatkozó törvényjavaslat elkészítésén. A belügyminiszter azonban, — úgy látszik, az eddig rendelkezésre álló adatok alapján nem tudott elkészülni a nagy és fáradságos munkával, mert legutóbb bizalmas rendeletben arra utasította az alispánokat, hogy március hó 1 ig újabb pontos adatokat terjesszenek fel hozzá. — Ezzel kapcsolatban jelentik a következőket: Az állami tisztviselők ügye egyike a törvényhozás legnehezebb problémáinak, amelynek megoldása alapos megfontolást és így hosszú időt vesz

igénybe; nem is számítva, hogy a parlamenti működés stagnálása mindezen felül mekkora mértékben hátráltatja a fizetésrendezés törvényének megalkotását. A kormányt nem lehet mulasztással vádolni. A pótlék megadásával, amely pedig nehéz parlamenti munka volt a mostani viszonyok közt, elvitázhatatlan bizonyosságot adta annak, hogy a magyar tisztviselői kar jogos igényeit tökéletesen megérti, méltányolja és magáévá teszi. Harmath Domokos a tordai tisztviselők körének agilis elnöke, aki ezzel a kérdéssel évek óta tüzetesen foglalkozik, most újból tervezetet készített. Ez a tervezet kiváltképpen a fizetési minimum megállapítását tárgyalja nagyon okosan és ezt a tisztviselő képzettségétől kívánja függővé tenni. Szerinte mindazoknak, akik a középiskolák, négy osztályát végezték, 1400 korona kezdőfizetés járna, akik az állam szolgálatába érettségivel, vagy a hivatalhoz szükséges szakvizsga birtokában szegődnek, 1600 korona fizetéssel kezdjék; a harmadik kategóriába, ahol 1800 korona lenne a kezdőfizetés, azok tartoznának, a kik egyetemi vagy akadémiai kvalifikációval rendelkeznek.

— **Választási mozgalmak.** Kölesden e hó 15 én lesznek a választások. A függetlenségi párt jelöltje Benyovszky Rezső gróf, a kinek támogatására a központ Kelemen Béla képviselőt küldi a kerületbe. A bodajki kerületben Szeles Odön dr. lép fel 48 as programmal. A központból a választásra Horváth Gyula és Koller Tivadar utaznak le. Csikszereván Egyedi Arthur kormánypárti jelölttel két függetlenségi, még pedig Kardhordó Árpád és Györfal István állanak szembe. Erős küzdelemre van kilátás.

— **A tűzkárosult amerikai magyarokért.** Budapestről táviratozzák, hogy Tisza István gróf miniszterelnök személyes közbenjárására a baltimorei osztrák-magyar konzulátus utasítást kapott, hogy az ottani tűzveszélyben hajléktalanokká vált magyaroknak rögtön segélyként több ezer koronát szétosztanak.

— **A temesvári zárda főnöknő kilépése.** Temesvárról jelentik, hogy nagy feltűnést keltett ott a temesvár józsefvárosi Notre Dame zárda főnöknőjének, Mária Hermana nővérnek a kilépése. A müncheni rendfőnökség ugyanis Lipára akarta a temesvári főnöknőt áthelyezni, de Mária Hermana ez ellen tiltakozott. Ugy látszik, hogy tiltakozásának nem volt meg a kellő eredménye, mert a főnöknő ma a rend kötelekéből kilépett. Mária Hermana 55 éves, s most szüleire utazik, akik Boszniában laknak, családi neve Dorosolich Mária.

— **A városi árvaház igazgató-választmánya** péntek d. u. 5 órakor az árvaház tanácstermében ülést tart, melyre a választmányi tagokat ez uton is meghívja Institúris Kálmán, ig. vál. elnök.

— **Rablótámadás a Hajó-utcában.** Ma éjjel tizenkét óra tájban két fiatalember hazafelé igyekezett a Hajó-utcán keresztül, mikor a sötétben három züllött csavargó rohant rájuk, és pénzt követelt. A két fiatalember nem ijedt meg, hanem dulakodni kezdett a csavargókkal aminek az lett az eredmény, hogy csuful megdöngötték őket. Mikor a csavargók látták, hogy így nem boldogulnak, késrántottak, de mielőtt használhatták volna, az egyik fiatalember revolverből a levegő e lött. A csavargók a lövésre megfutottak.

— **Gyilkosság egy dunántúli csárdában.** Ó-Kunizsáról táviratozzák, hogy az avarjani csárdában Pilisi Viktóra csárdatulajdonosnő és ennek Borsi Antal nevű heven éve szolgáját ismeretlen tettesek kegyetlenül meggyilkolták.

— **A ki a királynak hitelezője.** Krammer Antal forray naggyaratosi lakos ma belitott a községi házára. Ott, beszélgetés közben a felségére került a szó. Krammer kijelentette, hogy mikor ő 1886-ban katona volt, a király

huz koronát ígért neki és nem adta meg. Ezek után reprodukálhatatlan szavakkal nyilatkozott, úgy a tartozásról, mint Ó felségéről. Krammert ennek folytán kidobták a községházából és a csendőrség feljelentése alapján megindították ellene a felségésértési pert.

Borbélylegény a Marosban. *Mária-Radnán* folyó hó 10 én délután *Bálint* Lajos 17 éves borbélysegéd szerelmi bánatában megakart szabadulni életétől. Először revolverrel próbálkozott, de miután az atyja a fegyvert kezéből még ideje korán kicsavarta, más eszközöz fordult. Kiment a Maroshoz és annak hideg hullámaiba dobta magát, szerencsétlenül a víz csak mellig ért. Reszkette jött ki a hideg vízből és haza sietett melegedni.

Öngyilkosság a koporsóban. *Veszprémi* István 26 éves fiatalember, a ki Budapesten az Entreprise temetkezés intézet soroksári-utca 46. számú üzletében volt a vezetője, ma egy pohár karbololdatot ivott. A mikorra a mentők kitétek, a fiatal ember meghalt. *Veszprémi* vőlegény volt. Májusban lett volna az esküvője, amelyet egy tragikus eset akadályozott meg. *Veszprémi*, aki József-utca 14. szám alatt lakott, szerelmes volt egy asszonyba, a ki viszonzta az érzelmeit. Amikor azután megismerkedett a menyasszonyával, elhagyta régi szerelmét. A szerelmes asszonya szakítást annyira a szívére vette, hogy a napokban megőrült. Valószínű, hogy ez a tragikus esemény volt akkora hatással *Veszprémire*, hogy öngyilkosságot követett el. Bement az üzletbe, elintézte a dolgait s délben, mikor egyedül volt ott, nagy sörös poharat megtöltött karbolddal és egy hajtásra megitta. Csak annyi ideje volt még, hogy egy fakoporsóba fekhessék, azután elvesztette eszméletét. Mikor délután a hivatalnokok bajlottak az üzletbe, ott találták a már teljesen kihűlt holttestét a koporsóban.

Baleset a népkonyha előtt. *Csermák* Zsigmond 64 éves aradi paplanos ma délben a népkonyhából ebédre kijövet elcsuszott, és a lépcsőn lezuhant, úgy, hogy a homlokára esett. A szegény ember homlokára egész a csontig felrepedt. A gyorsan előhívott mentők súlyos sérülésével a kórházba szállították.

Óriási mozdonyok. A világ legnagyobb gőzmozdonyja most került ki a fiadelfiai *Baldwin*-gyárból. Míg az eddigi legnagyobb mozdony négyezer tonnát huzott, az új mozdony kétszer annyit képes huzni. Még 69 ily nagy mozdonyt készítenek a Santa-Fé vasut számára, fele puha szén és fele nyers petróleumfűtésre berendezve. A mozdony hossza hetvennyolc láb, súlya 287.000 font és tíz kereken nyugszik. A szén- és vıztartályokcsi 450.000 font nehéz, nyolc kerekű és 886.397 5 liter vizet tartalmaz. A közönséges s nek nem állják ki ez óriási gép súlyát és csak acélsíneken haladhat. Ez óriási mozdonyoknak azaz előnyük van az eddigiek felett, hogy tüzfelületük oly nagy — négyezerhatszáz négyszög láb — hogy egy óra alatt kész a gőzfejtés, ami eddig a legjobb eredmény a gőzgépipítés terén. A mozdonynak vezetőcsövei mind rézből vannak.

Életunt műegyetemi hallgató. Budapest-ről jelentik: *Rehberger* Simon 20 műegyetemi hallgató a minap elünt József-utca 32. számú lakásáról. Levelet írt a lakótársának, amelyben a többek között a következőket írja: „Múltamban nincs öröm, jövőmbe nincs remény, fél-évem elveszett, megyek a Dunának. Nem akar m véremmel beszenyezni jókedvünk színhelyét.”

A világ legnagyobb vitorlás hajója. Az amerikai és japán hajógyárak már három év óta erős versengést folytatnak afölött, hogy ket-tőjük közül melyiknek van a legnagyobb vitor-lása. Az amerikaiak két év előtt építettek San Franciskóban egy hatalmas hat-árbcost, mire a japánok egy másikat építettek, amely azon-ban kétszázötven tonnátartalommal nagyobb volt, mint az amerikai vitorlás. Azon a nap-on, amikor a hatalmas hajó először hasította a ten-ger hullámaít, Yokohamából egy küldöség

ment New Yorkba, hogy az amerikaiaknak a rekordot bejelentse. Persze az amerikaiak ezt már nem tarhtették és Brooklynban nemrég vízrebocsátották a „Thomas A. Lawson” nevű óriás vitorlást, amelynek a legnagyobb a ton-natartalma minden vitorlás között. A hajónak hét árbóca van, amiben szintén különbözik a többi vitorlástól, amelyek legfeljebb hat árbó-cosak.

Aláépített város. Az amerikai Texasban levő Galveston városát, amelyet óriási árvíz-katasztrófa pusztított el, nemsokára teljesen aláépítik. Még pedig nemcsak az utcákat töltik fel, hanem a házak alatt levő talaj is. Ez-zel akarják elkerülni a megismétlődését az 1900. év szeptember havában történt rémes szerencsétlenségnek, amely alkalommal az or-kan és az árvíz 3000 házat rombolt szét és több mint 8000 emberéletet pusztított el. A töltések, amelyek eddig fennállottak, elegen-dőknek bizonyultak a város megvédelmezésére, de csak addig, míg az orkan nem jött. Akkor a vízállás a hivatalos jelentések szerint tizenöt láb magas volt. Az új tervek szerint a város talaját az öböl felé eső részben úgy fogják fel-emelni, hogy az 17—20 láb magasan legyen a ten-ger színe fölött. Ennek a tervnek a végre-hajtása kétségtelenül páratlanul nagyszabású technikai munka lesz.

Két kép. Néhány nap óta két kép van ki-állítva a *Guttman és Berger* cég Andrassy téri kirakatában. Az egyik egy este érkező vonatot, a másik őszi tájat ábrázol, és mindkettő figyelmet kelt levégős, szép részleteivel, és ügyes kidolgozá-sával. A két kép, amely erős ecsetre vall, *Balla* Bélának, a fiatal aradi tájképfestőnek műve. *Balla* Béla lapunk rajzolójának, *Balla* Frigyesnek tanít-ványa.

Esernyőket és sarcipókat árusít jutányo-san *Porter Vitos* Nagy Áruháza a Szabadság-téren. Ezen cikkekben az áruház raktára igen gazdag. A tavaszi cipőárjegyzék már elkészült és néhány nap múlva a tisztelt vevőknek postán fog megküldeni. A visszamaradt téli áruk most el áron ednek el. Aki ezen alkalmat kihasz-nálja, az téli cipőárut, kesztyűt, tricót, sapkát, kalapot s.b. meglepő jétányosan pótón áron ve-het. Minden vevő azon kívül a közkezevmény-ben is részesül. A kápek gyönyörűen lesznek retu-sirozva és csak három koronát kell a papírke-retért megteríteni.

Pöstyéni kura otthon. Pöstyén furdó igaz-gatósága olyan üdvös intézkedést léptetett életbe, mely hivatva van a sok csuzellenes reklámszert csakhamar kiszorítani. Iszapját eredeti állapotban forgalomba hozza és pedig oly módon, hogy minden iszapküldeményhez 10 üveg eredeti forrásvíz járul, amelynek segítségével egy 5 kgros láda iszappal tel-jes házi kura végezhető. Ezen házi kurát bárki sa-ját otthonában kényelmesen alkalmazhatja. Hogy mennyivel nagyobb eredménye van egy ily realis gyógykezelésnek a csodaszerek felett, azt már min-den orvos tudja; a nagyközönség sajnos, csak ká-rán tudja meg. Az iszapnak Aradon is van raktá-ra: *G. Földes* Kelemen gyógyszerárában, Deák Ferenc-utca 11—12, hol egyúttal a használatra néz-ve kimerítő utasítás nyújtatik.

Szoba illatok a legfinomabb minőségekben. 1 üveg 70 fillér *Vojtek és Weisz*nál Aradon. 44

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Soós bíró bűnpöre. A pestvidéki bünte-tőtörvényszék ma mar a negyedik nap foly-tatja a nagy érdeklődés mellett megindult bűn-pör tárgyalását és ezuttal a kilenc vádpont közül még csak a hetedik esettel foglalkoztak. Este befejezték a bizonyítási eljárást és holnap a pörbeszédekre ke ül a sor. Ma már az ügyész beszélt. Holnap talán í-élet is lesz.

§ Áthelyezett bírósági irnok. A m. kir. igazságügyminiszter *Szász* György nagyhalmágyi kir. járásbírósi irnokot a gyulafehértvári kir. törvényszékhez helyezte át.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület szőlészeti és borászati szakosztálya évi február hó 12 én délelőtt 10 órakor az egyesület székházának nagytermében tarja alakuló gyűlését a következő tárgysorozattal: 1. A szakosztály

szabályzatainak megállapítása. 2. A szakosztály megalakulása. 3. Földmívelésügyi miniszter le-irata a rffishánc kedvezményes szállítása tár-gyában. 4. Aradvármegye főispánjának átírata a földmívelésügyi miniszterium által alakítandó szakbizottság tárgyában. 5. A II. országos szőlő-szeti és borászati kongresszus átírata a borítal adó leszállítása tárgyában. 6. A Magyar Szőlő-szék Országos Egyesülete által az Aradvár-megyei Gazdasági Egyesület-tel karöltve rende-zendő szakelőadások programjának megállapítá-sa. 7. Esetleges indítványok.

— Az aradi közuti vaspálya és féglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1904. január 16-tól 31-ig. Személyszállítás 1904. január 16-tól 31-ig 16384 személy, bevétel 4111 korona 40 fillér, 1904. január 16 tól 15 ig 12908 személy, bevétel 3499 korona 40 fillér, 1904. január 1-től január 31-ig 32387 személy, bevétel 7259 korona 60 fillér, 1903. január 1-től január 31-ig 27952 személy, bevétel 6431 korona — fillér. Teherszállítás 1904. január 16-tól 31-ig 1756776 klg., bevétel 1943 ko-rona — fillér, 1903. január 16-tól 31-ig 1920880 klg., bevétel 2113 korona 60 fillér, 1904. ja-nuár 1-től január 31-ig 3215070 klg., bevétel 3608 korona 19 fillér, 1903. január 1-től január 31-ig 3851590 klg., bevétel 4286 ko-rona 97 fillér.

— Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren Verein a következő fizetésképtelenségekről tesz je-lentést: Lajpczig Istvan *Sarajevo*. — Benedetti Luigi, Tr ent. — Gaál és Molnár keresk. cég *Ko-lozsvár*. — Gruits Nikola, *Zimony*. — Róna Ignác *Rákospalota*. — Schneider József, Aussig. — Lem-berger Ferenc, Linz.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 11.

Delítözsde. Buzakinálát jó, vételkedv élénk. Szilárd irányzat mellett 60.000 métermáza került forgalomba 10. közben 12½ fillérrrel drágább árakon. Egyéb gabonane-mek közül rozs 5—10 fillérrrel drágább. Időjárás derült.

Estitözsde. Berlin ¼ magasabb.

Zárlat 12 órakor:

Buza áprilisra	8.37—8.38
Buza októberre	8.12—8.13
Rozs áprilisra	6.79—6.80
Rozs októberre	6.82—6.83
Zab áprilisra	5.73—5.74
Zab októberre	5.75—5.80
Tengeri májusra	5.36—5.37
Tengeri júliusra	5.46—5.48
Repce augusztusra	11.40—11.50

Zárlat 5 órakor:

Buza áprilisra	8.31—8.32
Buza októberre	8.05—8.08
Rozs áprilisra	6.75—6.76
Rozs októberre	—
Zab áprilisra	5.69—5.70
Zab októberre	—
Tengeri májusra	5.32—5.33
Tengeri júliusra	—
Repce augusztusra	11.40—11.50

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	638.—
Magyar hitelrészvény	742.—
Leszámlolóbank részvény	450.—
Rima-Murányi vasmű részvény	454.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	638.—
Közuti vasut	589.—
Városi villamos vasut részvény	318.50

S z e s z ü z l e t.

— Február 11. —

Mai jegyzésink: Kész árú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Szárított moslék 12-80—13— korona mmázsánsként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 11. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo-grammon felüli súlyban 11—120 fillérig; öreg közép pá-ronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig; fia-tal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 120—122 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogram-mig terjedő súlyban 120—122 fillérig; fiatal könnyű pá-ronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 120—121 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilo-rammon felüli súlyban 118—120 fillérig; közép páronként 240—260 kilo-grammig terjedő súlyban 116—118 fillérig; könnyű páron-ként 240 kilogrammig terjedő súlyban 114—116 fillérig.

Sertéslétszám: Február 8. napján volt készlet 21,435 darab, február 9. napján főlhajtott 187 darab, február 9. napján elszállított 464 darab, február 10. napján maradt készlet 21,178 darab.

A hízott sertésület irányzata: Lanyha.

NAPIREND.

Február 12. Péntek. Róm. kath. naptár: Eulália. — Protestáns naptár: Eulália — Görög-keleti naptár (január 30.): Nagy-Vazul. — A nap két 6 óra 59 perckor, nyugszik 4 óra 58 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11½–12½ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1½–2½ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekljmuzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, változó, sok helyütt csapadék.

Február 12. A városi árva-ház igazgató-választmányi ülése délután 5 órakor. — Az aradvármegyei gazdasági-egyesület szülészeti és borászati szakosztályának alakuló ülése délelőtt 10 órakor.

Február 14. Az aradvármegyei takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi hivatalosok betegsegélyező- és temetkezési egyesület közgyűlése délután 3 órakor (Városház). — A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgája. — A pántokai népbank részvénytársaság közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Az aradi versenyegyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár.)

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Irtja: Lagerlöf Zelma.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Cholnoky Viktor.

[66]

(Folytatás.)

IV.

A régi mártírúim.

A diamantel nyári palotából e napokban sok levél ment Alagona Gaetánóhoz, aki a comoi fogházban ült. De a levélírók soha nem hozott Gaetánótól olyan levelet, mely a nyári palotába lett volna címezve.

Mert Gaetánót egész életére zárták be börtönébe, mint valami sirba. S az egyetlen, amit kívánt, amiért áhitozott, az volt, hogy bőriőne adják meg neki a sir fedését és nyugalmát.

Halottnak érezte magát s azt gondolta, hogy nem akarja az életben maradnak panaszát és siránkozását hallani. Nem akarta reményeségekkel sem csalni magát, vagy gyengéd szavakkal arra csábítani, hogy a rokonai vagy barátai után vágyakozzék. Arról sem akart hallani ami a világban történik, mert hiszen nem volt hatalma, hogy belemarkoljon a világ folyásába s igazgassa.

Munkát szerzett a börtönben s szép műtárgyakat faragott, mint azelőtt is. De soha levelet nem vett át s látogatót nem fogadott. Azt hitte, hogy ily módon oszlatja el legelőbb a balsorsán érzett keserűségét. Azt hitte, hogy meg fogja tanulni, hogy egész életét négy szűk fal közt töltsse el.

Ezért nem kapott donna Micaela soha levelet a levélre.

Végre a donna a fogházi igazgatónak írt s attól kezdte, él-e még Gaetánó? S ez azt felelte, hogy az a fogoly, akiről kérdezősködik, soha el nem olvas egy levelet sem. Azt kérte, hogy kimélgék meg minden, a külső világból jövő hírtől.

S ekkor Micaela nem írt többé. E helyet tovább szorgalmazta a vasutja ügyét. Diamanteban ugyan alig mert róla beszélni, de annál többet gondolt rá. O maga varrt és kötött s a cselédjeivel is olcsó holmit készítettett a bazar számára.

A boltban kikeresett mindenféle régi limlomot a tombola számára. Priróval, a kapussal tarka papírlámpásokat készített s rábirta az apját, hogy fessen címtáblákat és hirdetőplakátokat; a szobalányával, Luciával pedig, aki Capriba való volt, koráli nyakláncokat s csigával díszített dobozkat készítettett.

Azt ugyan nem tudta, hogy egyáltalán csak egy ember is jön-e az ünnepére. Mindenki elene volt. Senki sem akart segíteni. Még az sem tetszett az embereknek, hogy Micaela mutogatta magát az utcán, hogy üzleti ügyekről beszélt. Azt mondták, hogy ez nem illik uri hölgyhöz.

Csak az öreg Frá Felice akart segíteni neki; hálás volt, mert hozzásegítette a képhez.

Egyszer, mikor Micaela panaszkodott neki, hogy senkit sem tud meggyőzni a vasut szükséges voltáról, a barát levette fejről a sikkját s rámutatott a kopasz fejére.

— Nézzen rám, donna Micaela, — szolt. — Így meg fogja önt is kopaszítani a vasut, ha tovább is úgy folytatja, ahogy kezdte.

Mit akar ezzel mondani, Frá Felice?

— Donna Micaela, — szolt az öreg, — nem bolondság-e valami veszedelmes vállalatba belekapni, anélkül, hogy az embernek basátja, vagy segítőtje legyen?

— Hisz próbáltam barátot keresni, Frá Felice!

— Ig-n, embereket! — szolt az öreg. — Mit segíthetnek az emberek? Ha valaki elmegy halászni, donna Micaela, tudja, hogy Szent Pétert kell segítségül hívnia. Ha valaki lovat vesz, kérheti Szent Antal apát segítségét. De ha vasutért akarok könyörögni, nem tudom kihez forduljak.

Amit Frá Felice ezzel mondani akart, az volt, hogy Micaela hibát követett el, hogy nem választott védőszentet a vasutja számára. Azt akarta, hogy válassza a vasutja barátjává és előmozdítójává azt a koronás gyermeket, aki ott áll künn az ő omladozó templomában. Azt mondta, hogy ha Micaela ezt megteszi, bizonyára segítségére talál.

S Micaela annyira megindult azon, hogy van valaki, aki segíteni fog rajta, hogy azonnal megfogadta, hogy imádkozni fog a San Pasqualeon levő szent kisdedhez a vasutjáért.

Frá Felice pedig elment és vásárolt egy nagy gyűjtőperselyt s világos, olvasható betűkkel ráíratta:

Adományok az Etna vasutra.

S felakasztotta a perselyt a templomban az oltárkép mellé.

Mindjárt másnap kijött a vén, elhagyott templomba don Antonio Graco felesége, donna Emilia, hogy tanácsot kérjen San Pasqualetől, aki a legokosabb a szentek között.

Amint ugyanis öszre fordult az idő, don Antonio színháza kezdett rosszul menni, amint várható is volt ilyen időben, mikor mindenki olyan szűken állt pénz dolgában.

Don Antonio arra a gondolatra jött hogy olcsóbban állítja ki az előadásait, mint eddig. Kevesebb lámpást gyújtatott meg s kevesebb színlapot ragasztatott ki.

Hanem ez nem volt jó gondolat. Nem a kelő pillanat a hercegek seiyem uszályának a megkuritisására, meg a királyi koronák aranyának a megtakarítására az, mikor az emberek nek küllömben is elmegy a kedve a színházba-járástól.

Más színháznál talán nem olyan veszedelmes ez a dolog, de a báb-színháznál nem nagyon tanácsos változtatásokat vinni véghez. S ez onnan van, hogy a bábszínház látogatója tulajnyomó részben a félig serdült fiataltság. A felnőt ember meg tudja érteni, hogy néha tuka rékeskodni kell; de a gyerekek mindig egyformán kell mindenből.

Mentül kevesebb és kevesebb vendég jött a színházba, don Antonio annál jobban kezdett takarékoskodni. Ezért az jutott eszébe, hogy talán el tudna lenni a két vak hegedűs, Eliás apó és Tomaso nélkül, akik azelőtt felvonásokokban s harcias jeleneteknél játszani szoktak.

Ez a két vak ember, aki nagyon sok pénzt keresett a halotta házáknál való énekléssel s nyaranta is, az ünnepnapokon sok pénzt szedett össze, nagy fizetést követelt. Don Antonio kiadta az utjukat s kintornát szerzett be.

Ez lett a szerencsétlensége. A diamantel inasgyerekek nem keresték fel többé a színházat. Nem akartak ott ülni és kintornát haligatni. Megbeszélték maguk közt, hogy addig nem mennek a színházba, míg Antonio újra fel nem fogadja a vak zenészeket. S megtartották szavukat. Don Antonio bábuja üres falaknak játszottak.

Ezek a fiatal suhancok, akik máskor szívesebben lemondtak a vacsorájukról, mint a színházról, egyik estét a másik után mulasztották el, anélkül, hogy színházba mentek volna. Meg voltak győződve, hogy előbb-utóbb kényszeriten fogják don Antoniót, hogy megint mindent úgy rendezzen be, mint azelőtt.

De don Antonio művészaládból származott. Az apjának s a testvérének is bábszínáza van, a sógorai, a rokonai mind szakemberek. S don Antonio érti a művészetét. Végtelen sokféleképpen tudja alakítani a hangját, egész s reg babát tud egyszerre mozgásba hozni s

egész darab ciklus szövegét tudja kívülről; azt, amelyik Nagy Károly császár krónikájából van írva.

S don Antonio művészbüszkesége most megsértődött. Nem akarta engedni, hogy kényszerítsék, hogy újra felogadja a vakokat. Azt akarta, hogy ő érte, ne a zenészekért járjanak a színházba.

Megváltoztatta a műsort s pompás, kiállítós nagy darabokat kezdett adni. De mind hiába!

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Február 10. —

Fehér Kereszt szálloda Irmony Aladár birtokos Jászapati. — Weisz Ernő ezredes Temesvár. — Böhm Sándor ékszerész Budapest. — Neuberger Izidor utazó Budapest. — Schuifhof Ede gyáros Reichenberg. — Tausig Zoltán utazó Bécs. — Klein Henrik utazó Bécs. — Illés Henrik utazó Bécs. — Obermayer Rezső főhadnagy Temesvár. — Kern Herman utazó Budapest. — Schuster Sándor ügynök Petrozsény. — Hajdu Mihály utazó Budapest. — Polacsek Lipót utazó Bécs. — Bogya József utazó Bécs. — Reich Jakab utazó Bécs. — Salamon Gusztáv vendéglős Battonya.

Központi szálloda. Fülöp Gyula birtokos Nagypél. — Vértési Ferenc tisztviselő Szabadka. — Sternheim Ignác utazó Budapest. — Meár Géza birt. társ kárbeszélő Budapest. — Steiner Ferenc kerekedő Déva. — Weisz Manó utazó Budapest. — Bern Mór utazó Makó. — Leipzig Ede utazó Cs.-Paloia. — Hasselbock Mór kereskedő Bécs.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi január hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Gyorsvonat délután	4.21	Személyvonat d. u.	3.32
Személysz. tv. d. u.	4.45	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szv. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.08
Soborsinról délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Radnáról vas. és ün. e.	8.13
		Személyvonat este	9.05
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.35
Vegyesvonat reggel	7.10	Vegyesvonat este	7.06
Személyvonat d. u.	4.11	Személyvonat éjjel	10.33
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahoncra sv. reg.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat délelőtt	11.—
Gurahonc g. sv. d. u.	4.30	Személyvonat este	6.56
		Pankotáról sv. este	9.20

Motormenetek

Arad—Városházter és Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel: 8.04 | Mezőhegyes felől reg. 6.48
Battonya felé d. u. 12.01 | Battonya felől d. e. 11.30
Mezőhegyes felé este 5.29 | Battonya felől d. u. 4.01

Arad—Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg. 6.10 | Kétegyháza felől d. e. 12.—
Kétegyháza felé d. u. 12.35 | Kétegyháza felől este 6.06

Nemzeti színház.

Bérlet 129. sz.

Páratlan.

Pénteken, 1904. évi február hó 12 én:

Józsí.

Eredeti bohózat 3 felvonásban. Irtja: Molnár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Sebő, ügyvéd	Marházi M.	Mici	Szilassy J.
Dr. Verpeleti	Bónis Lajos.	Koller	Polgár S.
Csongrádi	Könyves J.	Poldi, fia	Ligeti V.
Csongrádiné	Aranyosy J.	Francel	Szabó Dani.
Lajos bácsi	Győre Alajos.	Az őszeres	Juhász S.
Tóthné	Gazdi A.	Józsí	Zillay Pall.
Attila	Juhai József.	Józsí dadája	Pajor Agnes.

Kezdete este 7 és fél órakor.

Kiadó.

Szt.-Pál-utcza 3-ik sz.

Rédl-féle sarokházban

az emeleten egy 3 utcai szobából és kellő mellékhelyiségekből álló

erkély-lakás

f. évi május 1-től

továbbá ugyanott két utcai

pinczehelyiség

nyomdának, sütő- vagy más műhelynek alkalmas 436

azonnal kiadó.

Bővebbet a házmesternél.

Kriszta Nikodém

épület és diszmu bádogos.

Aradon, Kossuth-utcza 21. szám

(szembe az iskolával).

Elvállal minden az **épület** és **diszmu bádogos** szakmába vágó **új** és **javitási** munkákat, u. m.

horgony és domborműveket,

fürdő kádakat

konyha berendezések

elkészítését jutányos árak pontos kivitel mellett.

1592—1904. kb.

Hirdetmény.

Felhívom az összes kereskedőket, valamint mindazokat, kik a közforgalomban a súlymérésre bármi néven nevezendő súly mértéket használják, hogy úgy a mértéket, valamint az azokhoz tartozó súlyokat a folyó évre kötelező újbóli hitelesítését 1904. évi február hó 29. ig annyival is inkább eszközöltessék, mert ellenkező esetben a hitelesítetlenül talált mérlegek tulajdonosai ellen a kihágási eljárást megindítom s az 1879. évi XL. t. cz. 186. §-a értelmében 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal megbüntetem.

Arad, 1904. évi február 4-én.

Sarlot,
főkapitány.

ALAPÍTOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utcza 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.

Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg. 73

ALAPÍTOTT 1890.

Alapított 1890.

Alapított 1890.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsénk igen tiszteit rendelőinket, valamint a n. é. közönséget értesíteni, hogy

egyenruha és polgári szabó-üzletünket

1904. évi márczius hó 1-étől

Boros Béni tér 9. szám alá, (Schill József-féle házba) helyezük át, hol továbbra is mindennemű egyenruhák és uri ruhákat legújabb divat és pontos előírás szerint készítünk. Elsőrendű gyárosokkal összeköttetésünk azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy a legjobb minőségű szöveteket, ugymint mindennemű

vasuti, csendőri és pénzügyőri sipkákat, felszereléseket, valamint paszományokat

a legnagyobb választékban raktáron tartunk és azokat méltányos árak mellett árusítjuk.

Magunkat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlván, maradunk 438

Egy tisztességes házból való

kiváló tiszte ettel

fiu tanoncznak felvétetik.

Janiga A. és társa.**Nagy lelkesedéssel**és elismerőleg nyilatkoznak a **thealogyasztók, a Sultán rum** és a **Sultán thea** keverékekkel készített élvezetes italról.**Sultán Rum,**mely a theátrak rendkívül kellemes és finom zamatot kölcsönöz. Ára egy fél literes üvegnek **80 kr.**, 1 literes üvegnek **1 frt 50 kr.****Sultán Thea,**mely ötféle legjobb fajta keverékből áll. Ára: 1 deka **10 kr.**, $\frac{1}{8}$ kiló **1 frt**, $\frac{1}{4}$ kiló **2 frt.****Tyukszem és szemölcs ellen**eddig páratlanul áll a híres és egyedüli biztos szer, a **Hajós-féle****ANAGALLIN.**Egy üvegnek az ára **35 kr.** 162

Fenti szerek kizárólag kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárában az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

M. kir. szabadalmazott

Tüzi fecskendők

és hozzávaló mindennemű tömlők (csövek)

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 3 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gumi csövek gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Kutak

a hozzávaló csövekkel gyári árban

Hönig Frigyes

harangöntőnél 85

Arad, Rákóczy-utcza 28. sz.

Mindennemű javítások elfogadtnak.

Arad szab. kir. város polgármestretől.

563—1904. pm.

Hirdetmény.

A földművelésügyi m. kir. miniszterium az országos selyemtenyésztési felügyelőség útján, az 1904. évi tenyésztésre ingyen ad selymérpetét, illetve selyemhernyót mindazoknak, kik selyemtenyésztéssel foglalkozni kívánnak. A kik selyemhernyó tenyésztéssel foglalkozni sándékoznak, jelentkezzenek azon egyénnél, aki a községben a selyemhernyó kikeltésével meg van bízva. A jelentkezők kötelezik magukat a pete, illetve hernyó átvételére. A kik pedig ingyen petét, illetve hernyót kap, a következőkre kötelezik magukat:

1. Hogy a selyemtenyésztési felügyelőség, illetőleg közgeinek utasításait mindenben pontosan teljesíteni. Hogy, ha a kikeltő vagy felügyelő utasításait mindenben nem követi, akkor a felügyelőnek, jogában áll a hernyót tőle bármikor elkobozni.

2. Hogy senki mástól, mint az országos selyemtenyésztési felügyelőség közgeitől tenyésztésre petét el nem vállal.

3. Hogy az államtól nyert összes petemennyiséget kizárólag gumótermelésre fordítja és petetermelésre semmi szín alatt sem.

4. A termelt gubókat a selyemtenyésztési felügyelőség e célból megbízott közgeinek beváltás végett okvetlenül és minden körülmények közt átadja és azokat semmi szín alatt másnak el nem adja, vagy el nem ajándékozza. Ha a község előjárósága különös helyeket vagy órákat jelez meg a levélszedésre, a tenyésztő köteles ezen rendeletet pontosan betartani.

Arad, 1904. évi február hó 5. én.

Institóris Kálmán s. k.
polgármester.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a **Kiadóhivatal:**
Jászai Lőrincz-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatti levő számokra hivatkozni.

As apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetéseket felvételnek a **Kiadóhivatalban:**
Jászai Lőrincz-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Észen rovatban minden sor egyezeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. — Csofódot kereső vagy csoportnak ajánlású apró hirdetés 20 sorig 50 fillér, minden további sor 4 fillér. — Hirdetést levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk eláruló helyén.

Akinek

ismeretség híján

házasúrsra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztre, kulcsárra, vinczellérre, kertészre,	kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége
---	--

Aki

eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást stb.: vagy
--	--

Aki

bérbeadni kíván

birtokot, házat vadászterü- letet,	halászatot, telket, kocsit, lovat,
---	---

Aki

mindezeket vétel vagy bérbévitel cél-
jából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értezt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“

Kis hirdetési

rovatát használja.

Diskrét uri barát.

Levele van a kladóban.

Vasúti hivatalnok.

Több ajánlata érkezett. Vitesse el!

Weitzer János toll.

 Doboza kor. 40 fill.
Nikkelezett acélból. 2252
Kapható: Ingusz I. és Flánál.
Telefon 517.

Egy három szobás

utcai lakás mellékkeliségekkel
május 1-től kiadó. Halász-utca
23. szám alatt. Bővebbet ugyanott.
452

Házmesternek

vagy bolti szolgának ajánkozik
középkorú férfi. Bővebbet Vécsey
utca 13. sz. alatt. 456

Tanulónak keresek

fakereskedésembe egy 14—15 éves
fiut, ki románul beszél és ügyes
számoló. Rubázást kivéve, teljes
ellátás. B-lopni márczius 15. 457

Egy teljesen jó karban levő két
lóerejű

Gáz-motor,

amely most is üzemben van, méltányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kutakat épít,

mélyit és fur

Licsmann József

kutmester 95

Arad, Wesselényi-utca 36. sz.

Különlegesség

hegyi sziklákban is.

Alkalmi bevásárlási forrás.

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek megvételnek. 92

Aradmegyében lévő

„Menyházai fürdő“ vendéglője

külön, szobái és fürdői külön, vagy együttesen az 1904. évi május hó 1-től egy vagy több évre ajánlat utján

haszonbérbe kiadó.

Az ajánlat, melyhez 10% bánatpénz csatolandó, f. évi márczius hó 31-ig küldendő a borossebesi uradalmi felügyelőséghez, hol a bérleti feltételek is megtekinthetők.

Borossebesi uradalmi felügyelőség.

435

Sürgős figyelmeztetés!

Üzletünkben feltalálható legfinomabb s valódi

OROSZ-TEA

kilónként 10—36 kor.-ig

mellőzhetővé teszi, hogy ezen cikket Bécs, Trieszt, avagy Hamburgból szerezzük be; mint azt számos tea-fogyasztó háznál eszközlik.

Megrendelés előtt kérjük özégünknel próbát eszközölni.

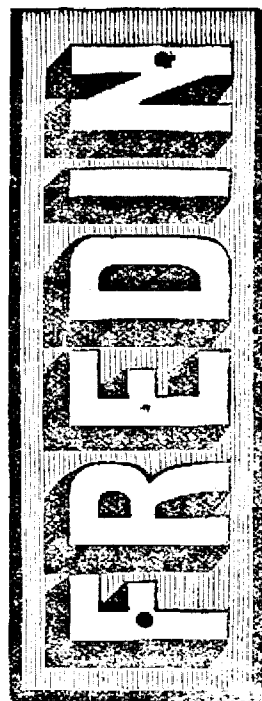
Teljes tisztelettel

Vojtek és Weisz.

legfinomabb minőségekben s igen jutányos árak mellett.

Kérjen Selle és Kary-féle

a legjobb tisztítószert minden jobb cipőhöz sárga avagy fekete. Különösen ajánlatos Boxcalfs, Oscaria, Chevreaux és lakk-czipőkhöz!

Bécs, XIII.

Elefántcsont Név-jegyek kaphatók Aradi Nyomda Rtársaságnál.

Nagy arany-, ezüst- és ékszer-javító műhely!

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy az eddig Bonts-házban létező Papp Kálmán utóda-féle

aranyműves műhelyemet

Forray- és Rövid-utca sarok (Hajek-féle üveg-udvarba)

helyeztem át,

és mint eddig, ugy ezentul is mindennemű javításokat olcsón és pontosan eszközök, valamint régi törött arany és ezüstneműt legmagasabb ártért veszek vagy újá alakítok. 53

A n. é. közönség becses bizalmát továbbra is kérem, tisztelettel

Papp Kálmán utóda.